Năm thứ tư — Số 1003

Mỗi số 0$05

Thứ sáu 22 Septembre 1933

LAITE CONDENSÉE NESTLÉ
HAVEN (Suisse)
PARIS
HÃY DÙNG SỮA HIỆU

Đước nhà nam

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN VÀ TÒA SOẠN
72 Rue Lagrandière — Dây thép nói số 6.09

Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° A. 2249

Hút thuốc
JOB
Hay là đừng hút thuốc

VẤN-ĐỀ «KHO TRỮ LÚA» SẼ THIỆT HIỆN LẠI CHĂNG ?

Hai năm trước, vấn-đề « Kho trữ lúa » (*Magasins généraux*) đã làm cho dư-luận một độ bồng-bột xôn-xao. Đối với chuyện nầy nhơn dân đã ra hai ý kiến : tán thành rất ít, mà phản-kháng thì ít ý vào đó.

Với kho trữ lúa của bạt Cholon mà người ta tính lập ra ở Phú-lâm bấy giờ, nói về nguyên-lý thì chúng tôi cũng cho là việc hay việc phải, mà ngày thay đổng sau có có nhúp cái bóng của một hăng ở thế-lực kia, nên chỉ chúng tôi phòng sợ cho nông-gia Chợ-lớn sẽ bị thất-vọng và bị thiệt thòi về quyền lợi của họ nữa.

Nhứt là chúng tôi thấy rằng lúa gối vào kho tôi kho bà gạo, người có lúa không chịu lo tới. Nghĩa là không phải đối chủ muốn bán lúa lúc nào được giá tự ý, cái đó là quyền của kho mà kho đương bán giùm ức là bán cho hàng kia tốt. Sự bán cách ấy đáng lo cho nhà có lúa. Vì dụ như lúa lúa có giá, đã điền-thổ có thức giữ kho trí đâu đi cho đặng giá, thì kho có lời sẽ nói là chưa kiếm được chỗ đợi đến khi giá lúa sụt xuống thì cho giao hết cho hàng kia mua đi ho cho đặng có giá mà xuất cảng. Nội bao nhiêu đó, người gối lúa cũng đi sẵn mà với họ rồi. Phương thế hễ lúa đã gối vào kho đó rồi thì người chủ khó mà thể lấy ra mà bán nơi khác được. Tế ra mà có lúa gối kho, đã phải e lu thuế nọ thuế kia và tiền chuyên chở canh gác, mà ưng mà không được làm chủ sự bán như vậy có phải là việc trái đời lắm chăng ?

Nghe nói từ khi nông-gia điền-chủ bạt Cholon được tin nầy thì họ lấy làm phân vân lắm. Họ không biết phải nên gối hay là không ? Không cũng khó mà gối lại cũng khó. Gối lúa nơi đó tôi đã biết bán không được tiền ; không gối thì lại sợ nhiều chuyện khó dễ sẽ xảy ra cho mình sau nầy.

Đó là một việc chúng tôi mới nghe nói, chúng tôi mong rằng không phải là sự thật. Mà nếu là sự thật đi nữa, thì chúng tôi cũng mong rằng nhà chức trách xướng lập ra kho trữ lúa ở bạt Cholon, nên để quyền lợi của điền nông-gia thuộc-hạ của mình làm một việc quan-trọng hơn đó, mà phải để cho họ làm chủ việc bán sản vật của họ, thì kho trữ lúa sẽ lập ra đó mới là một cơ-quan tiện là hữu ích ấy.

K. T.

Chuyện thị-phi

Bộ Nam sử của trạng-sư Tavernier

Ông trạng-sư Tavernier có tiếng ở Sài-gòn ta đây, vốn là một người quen ở xứ nầy đã lâu nữa và có cảm-tình với dân-tộc Việt-nam mình lắm.

Có cảm-tình đến đỗi ông đang bỏ công-phu và ngày giờ để soạn một bộ Nam-sử thiệt là toàn-toàn.

Bữa trước ông đã đến-thuyết về văn-đề Nam-sử, có ý than thở rằng thuở nào tới giờ có nhiều người Pháp viết sử nước Nam rồi, nhưng không bộ nào cho gọi là trọn lành đầy đủ cả. Hồi bộ của có một cái khuyết - điểm ; bộ thì cho thiên nói về tài-lý và ý-nghĩa lịch - sử, bộ thì lỗ ra những cái tâm-lý thiên - vị và những cái thành-kiến bất-công. Rồi đến có ông ở bên tây qua xứ nầy đầu năm ba chơi, chế ngồi một chỗ, xem xét chưa rành-thế mà chăng dám ba bút xuống viết sử-ký nước Nam và phê - bình cái dĩ - vãng của dân-tộc Việt-nam.

Mấy lời ông Tavernier nói đó, tôi phục là lời nói thẳng ngay, chẳng sợ mích lòng ai, và đúng với sự thật lắm.

Quả thật có nhiều người Pháp đã viết về lịch-sử nước Nam, nhưng chẳng qua chỉ được một đôi ông chịu khó công-nghiên nhơn hạng Pelasire hay Gosselin mà thôi, còn thì đều sai lầm thêm-vô-nhơn hạng ông Marcel Gautier và bà Christiane Fournier cả.

Cái sai lầm thì nhiều. Có ông dám nói rằng nước Nam ngày xưa không thành ra một quốc-gia, và cũng không có văn-sự hay võ-công gì đáng kể hết. Có ông lại chụp bính mấy thằng mọi ở miền thượng-sơn cùng-cốc rồi để ở dưới rằng : « Giống người Annam ».

Đọc những cuốn sách như thế, người Annam chúng tôi, ai hơi biết lịch-sử tổ-quốc nhiều lắm, chẳng những lấy phải bực ngờ mà thôi, lại còn sanh ra tức mình đến muốn xé sách ra nữa. Tôi chưa nói riêng một mình : phải chi mình có quyền tăng cho mấy ông tác - giả đó là đeo, thì cũng nên tặng cho.

Mấy ông có hai tội : một là làm cho độc-giả Pháp hiểu sai nước Nam chúng tôi đi ; hai là làm cho người Nam chúng biết sai nước Nam cũng tôi nữa. Vì vậy nhiều người tân - học, nhứt là những người qua tây học từ nhỏ, sau trở về nước muốn kiếm sách đọc cho biết lịch-sử tổ - quốc mình, mà rủi quơ nhằm những cuốn nói đây thì khốn.

Tội nghiệp ông Tavernier, ăn cơm nhà lo việc người ; ông thấy vậy cho nên muốn gắp nhựt tài - liệu để soạn ra một bộ Nam-sử thật là hoàn toàn đúng cẩn. Hiện giờ ông đang đi Huế và ra Hanoi để sưu tầm tài liệu đó.

Nhưng nghe ông nói thời soạn ra một bộ Nam - sử 12 cuốn, mỗi cuốn 1.000 trang, khiến cho tôi ghê sợ quá. Không biết những người đã tuổi chín tôi có đặng được tới ngày ông soạn xong bộ Nam-sử, cho chúng tôi đọc trọn rồi hãy nhắm mắt không ?

Tôi nhớ mang máng tôi chuyện xưa : hồi như vua nước Ba-tư bảo các bác-sĩ soạn một bộ sử cho ngài đọc. Các ông soạn xong, đến 20 con lừa chở sách tới ; Vua bảo phải rút bớt đi. Rút xuống còn 15 con lừa chở, vẫn còn chế dài ; sau còn 10 con, tới còn 5, vẫn còn chế dài, muốn rút lại chừng một cuốn thôi. Đến khi các ông bác-sĩ đọc lại còn vừa một cuốn, đem vào đàng cho vua, thì vua ốm vua nhắm mắt thăng - hà, tế ra vua chờ tới chết mà không được đọc sử.

Ngày nay chúng tôi thấy ông Tavernier định chép bộ Nam-sử mà mừng, nhưng xin ông cho chúng được đọc trước khi nhắm mắt kia. Nếu cho ông viết rồi 12 ngàn trương, thì chắc chúng tôi không được đọc mất.

Tôi tưởng sử-ký có chỗ đáng quý là gom góp mà trọn vẹn tổ rồi thôi, cho đến lấm chăng không tốt. Đời nay, hầu hết chúng tôi phải lo đánh nhau với sự sống, mất cả ngày giờ, có đâu bao nhiêu mà đọc tới 12 ngàn trương sử cho được.

NAM-CHÚC

Quan Tổng-thông Lebrun gởi cho người cởi xe máy cán nhằm ngài 500 quan

Hầu độc-giả còn nhớ hôm tháng rồi, hồi báo có đăng tin quan tổng-thống nước Pháp là M. Lebrun, về nghỉ hè ở Mez, là quê hương của ngài, kai ngài đi chơi đạo mát, bị một người cởi xe máy cán nhằm. Ngài té quỵ xuống đường chớ không bị thương tích gì.

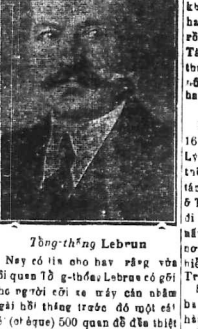

Tổng-thống Lebrun

Nay có tin cho hay rằng vừa rồi quan Tổ g-thống Lebrun có gởi cho người cởi xe máy cán nhằm ngài hồi tháng trước đó một cái mandat (ordre) 500 quan để đền thiệt bại cho ve.

Trước khi đến nhà ngân - hàng lãnh 500 quan, anh cởi xe máy đó mướn đường một cái khuyên rất đẹp, để anh ta lồng cái thơ của quan Tổng-thống làm đến tỉnh.

Quan Tổng-thống Lebrun trọng đến công lý như vậy, thật là đáng kính, chớ nếu việc nầy mà xảy ra ở nước ta đường nói nhưng việc lớn, rồi dĩ xe máy đụng nhằm một viên chức nhỏ nhỏ cũng đã khó lòng làm rồi, đừng mong được tiền bồi thường như vậy đâu.

Đào giếng lấy nước uống cho dân Nam-kỳ

Hôm nay cách - phủ đã xếp trong chương trình về công việc đào giếng ở Đông-dương, để lấy nước uống, trên chỉ phí lấy ở số vay do luật 22 Février 1931 đã định.

Các việc đào giếng ở Nam-kỳ tốn lối 1 triệu 550 ngàn đồng.

Mấy ở Saigon, Sốc-trăng, Cà-mau, Tânan, công việc đào giếng đã khởi từ năm 1931. Người ta tính đặt ra nhiều nhà máy lọc nước, cho 40 quận đầu ở, phát nước ra mỗi ngày 100 ngươi mỗi người.

Còn công việc đào lối g, làm nhà máy lọc nước ở lục tỉnh thì đã xong Tân chi - phí công cần phần cho nông-nghiệp của tỉnh hay của ta chịu.

Nước Tàu định đánh thuế gạo ngoại-quốc cứ mỗi 100 kí-lô là một đồ-la

Cách chừng 6 tháng nay có tin rằng chánh-phủ Tàu sẽ đánh thuế gạo ngoại quốc cho vào nước cứ mỗi 100 kí-lô là một đồ-la.

Các nhà xuất cảng lúa gạo ở đây đang lo ngại vô cùng.

Nương cáo lãnh sự ngoại quốc ở Hải-kinh có can thiệp vào, nhưng chánh phủ Nam kinh chưa ra lịch đánh thuế. Hình như chánh-phủ Tôkin-quyền ở đây đã đánh điện qua cho Tổng lãnh sự Pháp ở Bắc-kinh mau mau can thiệp vào, vì từ hiệp ước Nam-kinh đã có khoản tha lúa gạo Đông-dương kia mà.

Chuyện nầy làm cho tỉnh hình lúa gạo ở Xiêm cũng lối thôi đó.

NGƯỜI TÀU ĐI BỘ KHẮP THẾ-GIỚI ĐÃ TỚI GENÈVE

Ấy là đoàn bộ-hành Phan Đức-Minh đã ghé qua Saigon ta hồi năm 1930

Hồi cuối năm 1930 giữa lúc nước ta có mấy thanh-niên ở Saigon đi xe đạp ra Hanoi và có mấy người thanh niên ở Hanoi đi xe đạp vô Saigon thì có một đoàn người Tàu đi bộ vòng quanh thế giới ghé qua Saigon ta, tôi tưởng có nhiều độc giả còn nhớ.

Bấy lâu tin của bọn ấy sao không nghe, hoặc bỏ dở chăng, hay là đã bị cọp beo ăn thịt đâu rồi chăng rồi, mới đây thấy báo Tàu có đăng tin nầy, tôi muốn thuật lại đây, tưởng là một chuyện hữu ích cho thanh-niên và bà con nam nữ thể thảo.

..

Khoảng tháng 6 năm Dân-quốc 16 (năm 1930) có bọn thanh niên Lý-Mộng Sanh tổ chức ra đoàn thể, tới bộ hành gồm có năm nữ tám người. Ngày 26 tháng đó họ ở Thượng-hải khởi hành, thẳng đi đến rồi rồi vui vẻ lắm, ai nấy đều chúc mừng cho họ đi tới nơi về tới chốn để tỏ cái tài mạo hiểm kiên-nhẫn của thanh - niên Trung-quốc ra.

Sông từ bắt đầu đó tới giờ, trải đã ba năm, mà tin tức của đoàn bộ-hành ấy ra sao, không ai hay biết, vì hình như nhiều người đã quên đi rồi, không còn mấy ai nhớ tới nữa.

Gần đây có một người Âu-châu về thuật chuyện rằng có một người trong đoàn thanh-niên bộ hành đã tới kinh-thành Genève nước Thụy-sĩ từ cuối tháng 6 năm nay. Người ấy đi bộ rong rã 3 năm, bằng miền muôn dặm, trải qua lớn nhỏ mấy chục nước tới đâu cũng được người ta khuyến khích hoan-nghinh. Ấy là *Phan-Đức-Minh*, người Hồ-Châu năm rồi mới có 23 tuổi. Cả đoàn chỉ có một mình chàng đi tới nơi mà thôi. Sau khi tới Genève ở lại ít lâu, thì *Đức-Minh* đi bộ qua thành Lyon nước Pháp, và cứ đi bộ mãi, để cho bộ-hành cuối bộ hành thế-giới rồi mới trở về.

Người về Thượng - hải thuật chuyện lại đây có gặp *Đức-Minh* ở Genève, cho nên được nghe chàng kể lại hành-trình gian-nan trong lận lắm.

Số là năm xưa, Lý Mộng Sanh khởi xướng lên cuộc bộ - hành thế-giới, thì người ta muốn đi kể có hơn 100 người ; nhưng sau coi lại chọn được 5 trai 3 gái, toàn là thanh-niên học-sanh lắm. Trong đó có *Phan - Đức - Minh* là một.

Thời-kỳ thử hai, từ *Mã-lai* qua *Miến-điện, Ấn-độ, Ba - tư, Thổ-nhĩ-kỳ* thì hai người đã bỏ dở giữa chừng, vì không chịu nổi cái sự khó khăn, mà phải về nước. Còn lại ba người đi tuần tự qua Hồi-hồi, Nga, Đức, Pháp, Anh, Mỹ, Nhựt, Triều-tiên, Tô-nga, Ba-lan, Tô-cách-lan, Ái-nhĩ-lan, Bỉ, Hà-lan, Ý, Áo, Hung, Tiệp, Nam-tư, Hy-lạp, Bulgarie, Rumanie, Ba-lan, Đan-mạch, Thụy-điển, Na-uy, Phần-lan, Lettonie, Estonie, Lituanie, Lettonie

MUỐN THÌ ĐƯỢC!

Muốn cho thân thể tinh-thần đều được khoẻ mạnh nên dùng cho thường

HUYẾT TRUNG BỬU hiệu "Con Bươm-bướm"

của nhà thuốc Đại-Quang Dược-phòng

Vì thuốc nầy hay trị được chứng thân thể hư nhược, tinh thần suy kém, và đờn bà kinh nguyệt không được tốt

Đại-Quang Dược-Phòng
27, Boulevard Tăng-đốc Phương — CHOLON

Dainan-Koosi

NHẬP CẢNG XUẤT-CẢNG
KHO TRỮ BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Ở tại Chợ-mới Saigon số 66, đường Vienot (GIẤY THIẾP NÓI SỐ 666)

Bổn hàng xin có lời cho quí ông và quí bà hay, kỳ tàu nầy có chở qua.

ĐỒ KIỂU : nhiều thứ tộ dĩa và chén thiệt tốt lấy theo kiểu vở *Giang Tây* làm ra đẹp ý với người biết dùng mà lại thư nhứt là nước men càng nung lâu càng xinh. Người ta nữa cần làm món hàng lạ, chẳng cần phải phô trương cho lắm lời, những anh *Đại-lý* có bước lên với bổn hãng đủ tiền chứng cho.

Bổ toàn tốt lại rẻ hơn các nơi.

Đồng Đại-lý số 80 đường Chaigneau

Chủ nhơn : M MATUSITA

GIẢI THƯỞNG HAI BÀI THI!

CON GÀ BẠC

« AU COQ D'ARGENT » số 81 đường Sabourain — SAIGON là tiệm chuyên mua bán sắc đồng giấy, tính xin không đắn hàng. Nên đã thử giấy để trên đồ mua, mà nhứt là giấy hiệu hiệu-tiền của Phụ-nữ Việt-Nam lại càng khéo lắm.

Nay bổn tiệm muốn dùng hai bài thơ để làm quảng cáo. Vậy kia hãy nội cho Nữ giới nghiệm xem, một bài nói riêng về « GIẤY » một bài nói riêng về « NÓN ». Thơ làm lối THẤT NGÔN BÁT CÚ, hay làm lối NGŨ NGÔN, hoặc lối CỔ PHONG cũng được. Trong bài nào chúng có những chữ « CON GÀ BẠC » ở số 81 đường Sabourain. Bài thơ nào được nhứt, bổn tiệm sẽ đăng lên báo quảng-cáo.

Trong hai bài thi được giải nhứt. Bổn tiệm xin thưởng 20 $ và một đôi giày hay là một cái nón bằng hạng.

Hạn ở ngày 30 Novembre 1933 ai dự thi gởi về cho bổn-tiệm tiếp-nhận chúng các nhà thi-sĩ hãy đánh (tiêm-duyệt) giùm, bài nào giải nhứt sẽ truyền-bá lên báo.

Gởi tặng các ngài bổn tiệm đã thấy đăng nhiều bài thi hay lắm!!

BÙI ĐỨC-HIỀN
Chủ-nhơn « CON GÀ BẠC »
81 Sabourain — SAIGON

Tin nên biết

Thuốc HIỆU - KINH BẠCH ĐÀI, hiệu ÔNG TIÊN đã thật hay trị bịnh bạch - đái, ba rất tài người bịnh có huyết bạch kì, bịnh [illegible] bịnh đen vàng xét trắng, đục nặng nhẹ đều mấy đông cũng dứt bịnh. Mỗi gói có 0$50 nếu lấy 1$50 một lần 3$00.

VÀ THỐI NHIỆT-TÁN hết sức hay với các chứng bịnh trẻ em. Ăn không tiêu bụng lớn keo gầy xanh, nước da vàng ròm o, mắt lờ đờ đã ghét ngủ rít mồ hôi trang ẩm mình, muốn có bàn tay đang sáng mà mang dùng trong 10 phút hết liền thuốc hết sức hay thật rẻ mỗi gói ($10.

Độc giả cũng thấy rẻ cùng trên các báo từ đây đến quên! đều cùng nhớ 2 món thuốc nầy hay nhớ!

Bán tổ các ngăn đều.

Đại-lý : Lập Xuân, Coiffeur Phú-Nhuận. Văn-vô-Viên Rạchgầm, Nguyễn-[illegible]-Thái Bạchđằng, Nghĩa - Trọng [illegible] Melle Hòa-Bình Cầudốc [illegible] Tôn C.I.A.P. Phú Xuân [illegible] Mme Ngô [illegible] Saigon

100 TẤM HÌNH mà có 2$80

Nếu anh muốn có hình nhỏ, kiểu như con cá gần thơ, thì cứ gởi lại cho hiệu một tấm hình cỡ nào cũng được, hoặc là hình vẽ rồi hoặc là kiểu chụp rồi hoặc hình đã làm bằng rồi bổn hiệu sẽ rọi ra 100 tấm hình giống lạc nhỏ rõ có thơ mà rõ ràng có răng cưa và lề kẻ [illegible] tấm hình đó cần qui khách thì trả lại y nguyên không đồng phạm tội.

Kiểu hình cỡ cà thơ (pro codé Photex) đây là một cách giản tiện để cho người ta biết mình. Có tấy hình ký dán trên giấy [illegible] thơ, hoặc ở bì thơ, hoặc trên cổng hay trong tập hình cũng tốt vậy. vậy.

Giá có vậy!

PHOTO SADAL
ở đường Chaigneau, số 110-120
— SAIGON —

CABINET DENTAIRE
MADAME
Hamon-Corbineau
et E. P. Veisse
de 7 à 12 , de 2 1/2 à 7
164 rue Pellerin Tél. 914

Muốn dễ bán và có lời nhiều

Đồng VI-N ĐỒNG Công ty phát hành ra nhiều thứ dầu:

1:— Chỉ ống trắng và đen « BÚA CÁO » thứ 300 thước, 200 thước và 50 thước cũng là chỉ nổi 50 thước.

2:— Chỉ ống trắng và đen hiệu « NGƯỜI ĐÀN BÀ MẠY » có thứ 10.000 thước và 2000 thước.

Hai hiệu kể trên đây : Bền hằng giảm bảo-kiết mấy đều kể dưới đây :

CHỈ CHẮN ĐỦ THƯỚC MÀ LẠI GIÁ RẺ

Hai hiệu kể trên đây đã làm cho vừa ý qui có qui bà. Nên dùng được, tức khế khăn trải qua bổ kinh-tế.

Vậy xin qui có qui bà nên lưu tâm để ý đến chuộng mốn hàng thật tốt mà lại rẻ.

TỔNG ĐẠI-LÝ :
SIOU-PHONG — Cholon đường Tăng-đốc Phương số 20.
TONG-SENG — Prompenh đường Ang-dương số 24.

Tin trong nước

Saigon

Nạn xe hơi

Trưa ngày thứ ba vừa rồi lối 11 giờ rưỡi, Mme Duc vợ một ông dốc-tơ, ngồi xe kéo chạy đường Catinat, bị cái xe hơi M. Lepéron, làm sở Douane ở Cantho đụng nhằm.

Mme Duc bị thương tích nhiều.

■■

Cũng ngày ấy, cái xe hơi số 3546 do M. Ch. Petit, cầm nhằm một người cỏ xe máy tên Trần Huyền lại đụng ở Galliéni.

Trần Huyền [illegible] bị thương, còn [illegible] xe máy [illegible].

■■

Một trận ẩu-đả [illegible] động trong vườn thú

Hôm chúa nhựt vừa rồi, có ba người gặt gian sở thú đánh một người đi coi tên là Ng-hữu-Ph. một cách tàn nhẫn làm cho [illegible] nào động cố sở.

Số là tên Ph đi coi sở thú cùng đứa em. Tại chỗ nuôi sâu em tên Ph. mới hỏi sao mà coi sau giống kỳ dị quá thì Ph. trả lời với em rằng con sâu nó lớn hơn con kỳ đà, nhưng mà [illegible] cùng tương tợ với nhau, chỉ kỳ-đà thì kẻ đa, sâu thì sâu đâm co gì lạ coi đó rồi đi coi chỗ khác cũng khá lâu, xảy đâu có mấy đứa chủ gặt đàn có mà người tôi biết tên D. nói nó đó [illegible] nó đó, thì có một người gặt đàn nầy thương nói gần nhau bốn đã vàng nhẫy tôi đánh tên Ph. một cách tàn nhẫn đăng cho người tính mình ngo thấy đi oai.

Thấy nầy người gặt đàn tàn nhẫn như vậy nhiều người đốc tờ Ph. vô thưa ông xếp thì có chi [illegible] D. nói rằng hễ mấy người [illegible] mấy người đó mà đi thưa [illegible] tao nói mấy phá sở thú nên [illegible] đánh mấy chớ chẳng làm gì [illegible] ba mấy nói nữa thì tao bắt [illegible] đánh nữa. Tên gặt đàn D. [illegible] lời thì người đánh hồi [illegible] nhẫy tới nói tao là du côn đi mấy thưa tao chém thấy chưa. Thiệt tôi nghiệp, tên Ph bị [illegible] chỗ chẳng dám một lời gì nói lại.

Ph. là người trung thiện [illegible] phải bị hiếp thiệt tàn nhẫn [illegible] là trong ba chủ gặt đàn có [illegible] chủ đang ở bề người tính [illegible] mình ở chỗ hàng gần chuồng sâu nghe em Ph. nói như [illegible] tưởng là tên Ph. kêu ngoa mà thì mắc cỡ nên kiếm chuyện mà đánh tên Ph. như vậy.

Không biết ông chủ sở thú [illegible] rõ sự gặt đàn tàn nhẫn vậy không?

N. N. H

■■

Vì GẤP ĐI

Nên bán một chiếc xe hơi Torpédo Unic 7 chỗ ngồi, máy tốt lắm, giá thấp rẻ.

Đặng gọi 11 rue Catinat.

MỜI LỢI

Muốn sang gấp một tiệm may và hớt tóc giá rẻ, do nơi báo quản.

Tại tòa tiểu hình

Sáng mai hôm qua, tòa tiểu hình có xử một vụ trộm giấy. Nguyễn ở ông chủ một cửa hàng bán giấy ở đường Catinat ngày kia đến đó đến một cái thăng không, ông có buồng tên bắt mà lấy ra Ai đã thăng lấy không phải là thăng không, mà trong lại có đôi giày mới tinh. Ông sanh nghi bèn cho rình coi thì biết rằng kẻ cắp giày ấy là một người đàn bà đưng bán giày cho tiệm ông ta là Huỳnh thị Cẩm Nang bị bắt cùng tên bồi và 4 người nữa là Trần văn-Ngan, François Nguyễn - công Sang, Lê văn-Hiền và Nguyễn văn Thinh. Mấy người sao nầy có cáo là hoa trữ và mua đồ gian.

Trang sư Trịnh-đình Thảo bào chữa cho M. François Nguyễn-công Sang bị cáo là mua đồ gian, được tòa thả bổng, còn mấy người kia cũng được tha, chỉ có cô Bùi Cảnh và người đàn bà huỳnh thị Cẩm thì mỗi người 18 tháng tù.

■■

Quân bắt lương núp trong các phố trống

Mấy hôm nay, người ở miền Thái-bình than van về nạn trộm cắp hiện qua. Bọn bắt lương mấy thường núp ngay các phố bỏ trống như trong đường hẻm d'Arras, gần cho Thái-bình, thì đêm khuya thiên hạ ngủ rồi thì chúng đi nó đi làm ăn đó. Mà ngoài nạn trộm cắp ấy ra, ngoài cũng còn cái nạn cướp bóc nữa. Vì có bọc đồ, mà sanh ra nhiều trộm cắp. Tuy vậy, nên trừ đi các bọc trước thì ít nhiều trộm cắp mới ít.

Lục-Tỉnh

GIADỊNH

Bị trâu báng vào bụng

Sáng mai ngày thứ hai hôm kia, hương chức làng có chở đầu nhà hương Gia-định một đứa nhỏ ở trâu báng.

Đứa nhỏ ấy tên Nguyễn văn Năng mới 10 tuổi, trèo lên lưng một con trâu rồi đánh cho nó chạy. Con trâu nổi khùng lên, nó chạy có đặt mới hồi, thằng Năng văng xuống đất. Rồi con trâu báng lối ruột Bình tình xem nặng lắm.

Tự vận ở cầu Bình-lợi

Hôm thứ hai vừa rồi, có một người đàn ông, ở đâu không biết, lên cầu Bình-lợi mà nhảy xuống sông toan tự vận. Nhưng may có người trông thấy trí hô lên thì dân đánh cả ở gần đó chèo ghe ra cứu vớt lên được, thì người ấy đã uống nước nhiều rồi nên bất tỉnh nhơn sự.

Nhờ dân đánh cá ấy thao cách cứu chữa, nên một chốc thì người ấy tỉnh lại được.

Hỏi ra thì người ấy toan tự vận như thế là vì thất nghiệp đã lâu ngày, nên rầu buồn không còn muốn ở cõi trần cực khổ như vầy chút nào nữa.

Lúc nan nầy xảy ra, thì tự cầu Bình-lợi nào xe nào người qua lại coi đông lắm, mất đến 1 giờ mới giải tán.

Bac-ky

BACNINH

Tòa Bắc-Ninh không có quyền xử vụ Ng.-tri-Phát

Vừa rồi tòa án Bắc-ninh đã nhóm một phiên đặc biệt để xử lại 5 kẻ cầm nhơn cùng Nguyễn-tri Phát (đã chết trong khám) cùng tại đàm chết M. Nguyễn trung-khuyến, ở Bupcầu các bị cáo nhơn ấy đã bị kết án tại tòa án Bắc-ninh năm người trong một phiên đầu biệt đó quan công sứ Grandjean chủ tọa. Tòa Thượng thẩm cho vụ nầy xử không đúng luật trị có một người khai-sanh tại Hanoi nhưng người ấy (người Tri-Phát) hiện đã chết, tại giao việc nầy cho tòa án Bắc-ninh, nếu nay lại đưa về Bắc-ninh xử lại. Tất cả 6 bị cáo nhơn can tội nhưng chết mất nay chỉ còn 5 là Phạm văn Hoàn tức Sin, Trần T. Quang, Ng. v. Châu, Ng. v. Dương và Ng. Chính Cẩn 13 người hơi dính dáng đến vụ nầy, được phiên tòa nhơn người thẩm tra trong cuộc thẩm vấn tòa xét ra có nhiều người nữa sanh tại Hải-phòng (nhượng-địa) nên tòa án trừ đi các người đó, mà sanh ra nhiều trộm cắp. Tuy vậy, nên trừ đi các bọc trước thì ít nhiều trộm cắp mới ít.

SAVON
VIỆT - NAM
tốt
hơn hết

Mỗi nhà nên mua

Lich-sử Trần-hưng-Đạo, trọn bộ 7 cuốn bản giá rẻ 1$00. Tiểu Lê văn Mục 5 cuốn 0$60. Sáng Tịnh bộ 8 cuốn 1$00. Sách dạy nói 5 thứ tiếng Quảng Đông, Phúc Kiến, Triều Châu dịch ra Langsa và Việt-Nam có cả chú nho bộ 2 cuốn 0$80. Ở xa, xin nhờ gởi thêm tiền cước 0$36. Mỗi in rồi Catalogue. Xin viết thư cho.

Tin Đức Thư Xã
3, 38 39, Sabourain — SAIGON

ANH EM!! ANH EM!!

Bình Di-Tinh là một bịnh rất hiểm nghèo, nếu không lo trị sớm để lâu ngày sanh ra nhiều chứng bịnh và làm cho trong mình khó chịu, như ăn ngủ không đặng, nhức mỏi, đau lưng mệt nhọc mất độ hào quang miệng chảy nước dãi.

Mà ăn mau mạnh và mấy chứng bịnh đó hết mau nông thuốc Hồ Di Tinh hiệu ĐỨC TRỌNG AN-NAM là một thứ thuốc gia truyền rất linh nghiệm sẽ làm cho anh em mạnh khỏe lại, dũ có nhiều người gởi thư đến đều công nhận sự hay của thuốc Hồ Di-Tinh. Mỗi ve .. 1$

Nhà thuốc ĐỨC TRỌNG AN-NAM số 35b đường Cây-Mai Cholon (gần dốc Cây Mai) Để bán tại Nguyễn-thị-Kính Saigon: Bazar Nghĩa - Trọng Cantho Bazar Nguyễn thành - Liêu Vinh long Bazar Bến Sport Gocong Bazar Minh - Nguyệt Phnompenh (annam)

Lê văn Vinh

Diplôme de l'Ecole Nationale d'horlogerie de BESANÇON

76 rue d'Espagne
SAIGON
CHOLON CA THAT

Sửa đồ hiệu đồng hồ nhỏ lớn và cáo thư máy nhỏ như là:

(Compteur-kilometrique, máy bắn, máy đánh chuông, máy chụp hình văn, vân...)

Mới lại! Mới lại!!

Nì bên may áo đài thật tốt, mượt và mướt — Giá thật chỉ lấy tiền thôi mà — Quần áo latinh bạn hạnh cho trẻ em.

MỸ LỢI
65, đường Vannier — SAIGON

Cabinet dentaire

của ông thầy thuốc Ngô văn-Nhung nghề làm, nay tôi đã về Cholon rồi, xin quí khách đau thứ ung sỉ, chữa răng, nhổ răng, và trồng răng theo cách y-khoa mà khỏi sợ đau đớn và được giá rẻ trừ hẳn đến 148 Rue de Marins Cholon

PIERRE LƯU
dentiste

NOTA.— Mới lại rất nhiều thứ răng hiệu ANATOMIQUES mỗi cái 3$00 trong nhiều có hết hồng 26 [illegible]

Lời rao vặt

TÙY NƠI TIN CẬY!

Lúc nầy đồng tiền tuy khó kiếm nhưng quí vị đâu có ít [illegible] cũng sửa lại những cái răng hư và xấu. Muốn được vừa lòng xin quí vị hãy tới thăm nhà chuyên-môn trồng răng ở NHAN-VĂN-NHIỀU là người làm ăn cẩn thận. Việc làm rất kỹ lưỡng, trị bịnh theo pháp vệ-sinh, trồng răng theo khoa-học mà được chấp ý hơn các nơi.

NHAN-VĂN-NHIỀU
— Prothèse dentaire —
58 Bd Bonnard — SAIGON

GIÚP ÍCH

Trường Pháp-Việt ở cầu lầu rue d'Arras Saigon, có giúp anh em học sanh và quí thầy ở ăn pension mỗi tháng 11$00. Có mu nhà đơn rước 1 ngày 4 lần (khết trễ tiền) cho anh em nào không có xe đạp. Ăn, nghỉ trên lầu, được có chỗ đi xe, tiện đi và mát mẻ.

PHAN MỘ

Phố mới sửa lại rộng rãi và sạch sẽ, giá thật rẻ, từ 15 $ sắp lên. Xin do nơi nhà hội Vận-quốc Tiên Hiệp số 28, đường Chaigneau — Saigon.

Salon de Coiffure

Ở Saigon hớt tóc khéo nhứt là Mệm Nguyễn-văn-Nả g đã sáng tạo nghề-nghiệp nầy nhiều năm nay, nhiều ông có danh tiếng được khen ngợi. Xin đồng bào lại hớt rất cảm ơn.

NGUYỄN VĂN-NẢNG
Rue d'Espagne 108

Không ai tin được mà có thật vậy

Bán rẻ mạc một chiếc xe Dodge số C. 6697. Máy chạy tốt, ai muốn tới trước đi sau mất có hết tiền. Bo nại hậu quản.

Ecole Centrale de Commerce
Directeur: Trần-mạnh Nhẫn
17 rue Vassoigne (Tân-định) dạy các khoa về thương nghiệp rất mau giỏi

Muốn muốn cấy nhiều thứ đồng cách khác hiệu mà vàng. Đến hỏi ông Adville ở tiệm « Au livre d'or », 80 rue Pellerin Saigon.

Muốn bán một cái máy hát bóng, máy đôi (2 objec ifs) một cái moteur sức mạnh năm ngựa để đưng hoặc chạy đầu khí hoặc hơm nước và ruộng bay là cáo khuôn tiệm.

Ghế sắc, ghế máy theo cuộc rạp hát giá cả do nơi phố số 21, 22 đường Chi Hoà — Vinhlong.

Trần-văn-Tô, Vinhlong

VIỆT-NAM CÔNG TY BẢO HIỂM XE HƠI

Công-ty mộc danh vốn 200.000 đồng
Đại-quản : 66 đường Pellerin, Saigon
Dây giây thép : ASSURANA
Giây thép nói : 706

1° Giá tiền bảo kê rẻ hơn các hàng khác (trả làm 4 kỳ được, mỗi kỳ một phần tư)

2° Khi rủi ro bồi thường mau mắn và lo đủ mọi việc cho chủ xe khỏi nhọc lòng

Nhà hàng Bánh Tây
Nguyễn-văn-Đắc
172-176 Rue d'Espagne
MỞ THÊM HÀNG
CƠM AN NAM có nhiều món ăn thật tinh khiết !!

Giá rẻ hơn các nơi

Có phòng ăn đặt biệt ở trên lầu cho gia quyến

AI MUỐN MƯỚN NHÀ PHỐ RẺ?

PHỐ LẦU :	đã confort moderne số 16 Albert 1er Dakao	60$
NHÀ TRỆT,	4 phòng, đã confort moderne, 9 Tân định	35$
NHÀ TRỆT,	4 phòng, đã confort moderne, 9 Tân định	45$
PHỐ TRỆT,	rộng số 120 Marcel Richard, đường, cửa sổ	32$
PHỐ TRỆT :	383, 385, 389 đường Paul Blanchy	18$
--	đường nhỏ Paul Blanchy gần rạp hát Bật đã, đèn, nước, cửa tiêu máy	20
	Paul Bert 152, 154, 170, 180, mới sửa lại	25$
NHÀ XÉ	đường nhỏ Paul Blanchy	15

Confort moderne là có nhà bếp, nhà cầu, nhà tắm, cửa tiêu máy, vân vân.

Chủ phố : Cie Foncière d'Indochine
61, RUE RICHAUD — SAIGON

TIỂU-THUYẾT N° 45 — CỦA DƯỢC-NHÀ NAM

TÌNH NGAY LÝ GIAN

TRINH - THÁM TIỂU - THUYẾT

TRỌNG - NHƠN — DỊCH-THUẬT —

CHƯƠNG THỨ MƯỜI

Lô Châu lật đật lại đỡ Công-tước đi ra mà sắc mặt lộ vẻ bẩn-hoan. Khi hai người bước ra khỏi phòng, quan bồi-thẩm cũng có ý tọc-mạch. Ngài bước lại mở cửa hé hé, lỏ mặt ra ngoài dòm lên hai người. Hai cha con công-tước thì đi chậm-chậm. Công tước thì bộ mệt nhọc bước không muốn nổi, còn Lô-Châu thì vẻ-mặt đắc-ý lẫn lẫn. Khi hai người đi khuất đường, quan bồi thẩm trở lại ghế ngồi, và nói thầm rằng :

Ta giúp cho hai cha con được sum hiệp nhau, vậy cũng là một việc làm có ân đức vậy.

Quan bồi thẩm vẫn nóng ruột hỏi Mã công-tử nhưng ngài cần phải dỗi hỏi bọn gia đình công-tử trước đã và phải đợi xem tờ biên-bản của viên cò đi bắt công-tử cho biết ra sao mới được. Không bao lâu bọn gia-đình thay phiên nhau vào hầu. Lời khai của chúng nghe rất hâu-hồ, nhưng người nào cũng khai rằng ngày chủ mình là có tội tiết.

Vã chăng từ bữa chúa nhựt đến nay, tức là từ bữa giáp mặt Lô Châu, thì cái cử-chỉ của Mã công-tử lấy làm khả nghi, và từ cách đi dứng cho đến cách ăn nó của ông ta cũng đều khác hơn bình thường. Bọn gia-đình thấy vậy đều lấy làm lạ, nên đề ý lén xem từ cách hành-động của chủ mình. Nhờ lời khai của chúng mà quan bồi thẩm biết rõ từ bữa chúa nhựt vừa qua Mã công-tử làm những gì trong giờ nào và giờ nào đi đâu hoặc là ở đâu. Cho nên ngài biết rằng sau khi tiếp chuyện với Lô-Châu, Mã công-tử kêu bọn tôi ở đến dặn rằng từ đây như có khách đến hỏi thì phải nói rằng ông ta mới đi thăm ruộng. Sự thiệt thì cả ngày ông ta cứ ở có giáo của tiểu thơ là cô Sĩ-Kim đi đâu, cho đến buổi ăn cũng ăn bữa bồi bếp dọn ăn nơi ấy mà thôi. Ông ta chỉ ăn chấm chút cho có chừng chớ không ăn thiệt no như trước. Tối lại, ông ta cho bọn tôi tớ đi chơi hết và nghiêm cấm nếu không linh đay thì chẳng ai được vào phòng ách. Bình thường thì ông ta dậy sớm, nhưng bữa thứ hai đến ông ta dậy không mọc thức. Ông ta lại [illegible] khứt đầu và [illegible] đau, nhưng chỉ uống một chén nước trà mà thôi chớ không uống thuốc. Ông ta day thăng xe cho đến nhà đình lại. Ông ta lại nói rằng : « Tình vậy là con dư dự lắm. » Kế một lát lại nói : « Thôi phải tính gửi đi cho rồi. » Nói đoạn, ông ta lại lấy giấy viết thơ. Rồi đó ông ta sai tên tớ ruột là Lữ-Bình đem bức thơ ấy đến trao tận tay Ngân-Hoa tiểu thơ, và dặn như không có thì trao cho Sĩ-Kim tiểu thơ là cô Sĩ-Kim. Chiều lại công-tử chỉ làm bữa bình. Hai người ấy bắt đầu rồi đi chơi, nhưng ông ta cố ý miết trong phòng. Ngày thứ ba ông ta dậy sớm, bước ra nhà khách, mà sắc diện dàn-dàu buồn bực, vẻ như nhớng đợi ai mà không thấy đến. Khi bước ra lon-ton, tên trong vường hỏi ý kiến ông nào chăng cự được. » Liền đó, ông ta trở vô nhà, quăng bức thơ vào lửa. Sau giờ, ông ta ngồi ăn, có tai người bạn thân, bắt kể đến lời cần trở của bọn gia đình gửi cửa, xâm nhập đến tận nơi phòng ăn thì xem ý ông ấy làm bất bình. Hai người ấy bắt sức rủ đi chơi, nhưng ông ta cố ý viện lẽ rằng : « đã hẹn đi với người khác về một việc rất cần yếu. Buổi ăn ấy công tử ăn nhiều hơn mọi khi, lại còn sai bồi đem lại một chai rượu chát thật ngon mà uống rất cạn. Đến tám giờ, công tử sắm-sửa ra đi lại đem theo một cây dù. Đến hai giờ khuya mới về. Trước khi ra đi, công-tử lại bảo tên bồi phòng đi chơi, không cần phải đợi ông ta về như mọi khi. Sáng ra, tức là ngày thứ tư, tên bồi vào phòng thấy quần áo của công tử trước mem và đin đầy đất cát, cái quần lại tét một đường dài. Tên bồi lấm gan hỏi thăm duyên cớ thì công-tước nat rằng :

« Người cơ việc quăng quần áo vào phòng cho người ta đem lấy dem đi giặt là xong, cần chi hỏi nguyên do. »

Lúc bấy giờ, công-tử lại vô phòng ăn cơm. Trưa lại, vào nghỉ trong phòng sách và đem ra một bó giấy tờ chi không biết mà đốt, liệu. Qua ngày thứ năm, công-tử lại ốm đau, triền chứng của đi rước công-tước không được. Chiều lại, vì bị cảm-cảo với công-tước mà công tử đau thêm rồi trở về phòng nghỉ ngơi. Tên Lữ-Bình tính rước lương-y điều trị thì công-tử không cho, lại còn cấm chẳng cho ai bước vô, rằng ông có bịnh.

Đó là lời của bọn gia-đình khai giữa tòa mà viên lục-sự chép ra đến hai chục trang dầy đặng-đằng. Ông ta nghỉ chơi một hơi, không hề người nào đến nhìn cho biết mặt người chăng là ai. Giờ thì viên [illegible] ra mặt bồi-thẩm.

(CÒN NỮA)

Một bức thơ
(đăng nguyên văn)

Thưa ông,

Tôi có tiếp dụng gói thuốc của ông gởi rồi. Thuốc « CHÍ-LINH » của ông tôi đã thí nghiệm rồi rất thần hiệu. Vì tôi có cho đứa con tôi, và mấy đứa trẻ ở lân cận uống, về bịnh mình mẩy phát nóng. Hai chơn [illegible] lành. Số muỗi nhứt đầu, đổ mồ hôi trán, và Ho ; hơi thở [illegible], buồn chiều thì mê mang. Hoa bình nhẹ tôi cho uống có một gói mà các chứng đều nhẹ cả. Còn bịnh nặng (lâu), mới uống có mai ba gói thì nó lộ hẳn đó ra mấy mình. Rồi lần lần thuyên giảm, uống tiếp một ba gói nữa thì các chứng đều tiêu trừ. Thật quả mầu nhiệm. Không hề với cái Sin (Chí Linh) về rất đáng gởi là vì 1 kilon [illegible] được. Nay tôi viết thơ nầy [illegible] ta ơn ông. Luôn dịp xin ông gởi cho tôi 50 gói nữa.

Nay Mình

LÂM-TRƯỜNG-XUÂN

Commerçant à Lagi (Annam)

Thuốc nầy có bán khắp cả Đông-Pháp các gare xe điện đều có bán. Ở xa xin đo nơi Madame Nguyễn-thị-Kính chợ mới Saigon (giá mỗi gói 0$12).

Trị bịnh ho...

Người có bịnh, chưa gặp thuốc hay ; dùng thuốc không có danh, thì nguy hiểm cho người bịnh lắm.

Như thuốc-ho (Bác-hữu)

Từ nam chí Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc ho hay vô cùng, trị bịnh ho linh nghiệm phi thường. Dùng đến thuốc nầy thì qui ngài sẽ được vui lòng và sẽ khen tặng vô cùng.

Giá mỗi hộp... 0$10

Có gởi bán khắp cả Đông-Pháp, các gare xe điện. Ở xa xin đo nơi Madame Nguyễn-thị-Kính chợ mới Saigon, và các gare xe điện.

Bán rẻ mạt... Không mua thì không còn dịp nào rẻ hơn ? ?

Tôi định bán rẻ trong vài tháng. Giá hồi trước 1$00, nay tôi chỉ bán 0$50 mỗi ve thuốc *Đại-bổ « TÊ - THẤP - HOÀN »*. Thuốc hết sức bổ, bao chế đúng toàn thứ sâm thượng hạng. Dầu yếu đuối, hay là làm việc mệt nhọc thế nào, uống vào thì được khoẻ khoắng lắm ; làm việc cả ngày không biết mệt. *Ăn cơm biết ngon và ngủ đặng nhiều.* Uống chừng 5 ve sắp lên, thì sẽ thấy rõ, thân thể đổi khác thường, mặt mày đỏ lại, vui vẻ, và khỏi khoắng lạ thường. Hiệu thuốc nầy tôi có cầu chứng tại tòa, và có gởi bán khắp cả Đông Pháp. Bấy lâu được đồng bào hoan nghênh lắm. Có gởi bán các gare xe điện. Ở xa mướn mua xin đơn nơi Madame Nguyễn-thị-Kính chợ mới Saigon (giá mỗi ve 0$50, uống được hai ngày).

Cả kiếp... mỗi nhà... cần có...

Có một ống thấy thuốc dỡ trong nhà, không bằng chưa một hộp thuốc dán hiệu con Rắn giá 0$12, trị các chứng bịnh ngoài da. Thuốc nầy hay lung lắm, bôn chạy rất nhiều, được danh tiếng lẫy lừng khắp cả Đông Pháp. Trị bịnh lức nhọc hay hơn thuốc dán [illegible] đồng thập bội, trị giả rất [illegible], tr nhận mất rất hay (vì thuốc rất thần và phong dọc). Trị bịnh dán vô sẵn cáng, hạch đám nhứt lưng mỏi tay, mụn, mụt nhọt, nước sa chơn cục bướu mới mọc, là. Dùng đến thuốc nầy qui ngài sẽ khen tặng vô cùng. Giá hộp nhỏ 0$12 hộp ớn 0$20. Xin đơn nơi Madame Nguyễn-thị-Kính, chợ mới Saigon, và các gare xe điện.

Hội vạn quốc tiết kiệm

Hội hiệp - bổn nật danh Pháp, dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông Pháp.

Vốn 1000.000 (vạn)

Thượng-Hội đã đóng tất cả 8.000.000 phát)

Làng)

Quảng Lý cổ Đông-Pháp

Saigon 26, đường Chaignau chi nhánh tại Hanoi : 55, Đại lộ Francis Garnier, chi nhánh tại Pnom-Penh, 94 đường Galliéni.

Muốn dự đã

Lập tư bản

Muốn có sẵn vốn

cho con cái lớn đôi bạn

Muốn đã dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của Hội Vạn-Quốc Tiết kiệm :

Vé $ 1.000 trả mỗi tháng 8$00
Vé 500 trả mỗi tháng 4 00
Vé 250 trả mỗi tháng 2 00

Đặng dự vào

1 — Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.

2 — Cuộc chơi 1$ lên [illegible] hội sau khi đóng đủ 2 Năm.

Hội cần đông nhiều người chấp chấn và ở tế đặng làm quảng lý những sở mà hội chưa có người thay mặt.

Hỡi Anh Em !!!

Chưa phải thất vọng

Muốn được như ý nguyện cầu kiếm cho được cái chân (Người ta gọi Ngựa) của nhà thuốc Nam kinh Bá Vạn-Đường trị về chứng Rét thần hiệu bịnh nhẹ uống một lần thì hết, nặng lung uống lần nữa chắc hết. Khỏi lo tiền mất tật còn. Nếu không hết trả tiền lại, muốn mua lợi sức mỗi đêm uống thêm nữa gói thì được đa trả nên trắng đã. Vừa hết bịnh, vừa bổ sức mà thuốc lại dễ uống, vị ngọt da ngọt.

Bổn hiệu có hai thứ đầu trị bổ chứng thần hiệu :

1 - Bá Vạn Đầu ; 2 - Tế sanh đầu. Chỉ nhơn Nam Kinh-Bá-Vạn-Đường có trữ bán khắp cả tiệm thuốc bắc Annam.

Đại giảm giá

Đĩa cải-lương Pathé Thầy Tà	0$30
Đĩa Pathé cổ Huế, hát bộ	0 50
Đĩa Victor cải lương tài-tử	0 50
Đĩa Victor hòa đờn đủ Mản	1 00
Đĩa Victor Văn-bi-Ban	1 50
Đĩa Victor hát bộ	1 50
Đĩa Odéon hát bộ	1 00
Máy hát Palma không nắp	12 00
Máy xách kiểu Portatif	18 00
Máy Portatif thứ lớn	16 00
Máy Sonata sơn thủy	28 00
Máy Portatif Béka	28 00

Mấy thứ đĩa hạ giá nầy, mua đã 10 đĩa xin tặng thêm một đĩa.

Bổn hiệu thiện nghệ sửa máy hát và dán Menchon. Bán đủ thứ máy hát và đĩa hát mới năm 1933, có đĩa đờn bản mới lạ.

LÊ-VĂN-TÀI

Disque et Phones

Ở rạp G. Guynemer — Saigon

NHÀ NÀO CỦNG CÓ

Mỗi sự cầu thôn vũng vàng là ai muốn kiếm thuốc hay của con Rồng thì cứ hỏi tên « THÁI-LÊ TÂN » của nhà thuốc « *Phùng-gia-Viên* » nhãn chữ (A) vì một thứ thuốc có công hiệu lạ lùng nhứt nhứt với chứng bịnh con nít nước da xanh vàng ăn uống không tiêu không bú nóng, đem ngày con nát trồm ơ, nói gần xanh sinh bụng sên lại ta bọt bẻo các chứng của con nít đùng thuốc nầy thì hãy tiêu trừ mau lắm nhà nên chỉ có thuốc nầy cho con nít dùng rồi thấy gần có mạnh mẽ, ăn chơi mau lớn mập map ngày sau chẳng còn sợ lo bịnh hoạn. Thật là thứ thuốc hay với trẻ em.

Giá mỗi bao 0$10

Pharmacie

PHÙNG-GIA-VIÊN

số 123 đường Paris - CHOLON

CHÍ LÊU-DẦU là thứ dầu khôn [illegible] của nhà thuốc PHÙNG-GIA-VIÊN ở Cholon hễ dùng rồi thì công nhận, xét đã mất hiệu hơn thứ dầu khác.

SAVON VIỆT NAM tốt hơn hết

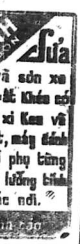

HÀNG TỐT, GIÁ RẺ

Bổn hiệu được phép chánh-phủ Đông-Pháp cho chuyên thêu tơ yến sào Hội-an (Faifo) và Nhatrang đã ngoài hai mươi năm nay, buôn bán thật-thà, được lòng quí khách tin tưởng. Trong khoảng vài ba năm nay, ở miền Saigon Cholon và Kim-biên, có nhiều người lấy yến sào Xiêm, giả làm yến sào Hội-an của bổn-hiệu để lừa qui khách. Qui khách muốn khỏi lầm, xin nhận cho kỹ chiếu bài của bổn hiệu là « YẾN-SÀO VI-KÝ ».

Muốn qui khách mua cho tiện và tránh khỏi sự giả mạo, bổn hiệu đã mở một tiệm nhánh ở TỪNG LẦU THỨ HAI, SỐ NHÀ 184 BOULEVARD GAUDOT, Cholon, chuyên bán yến sào Hội-an và Nhatrang. Bổn-hiệu có giao cho hiệu SANH LONG, Pharmacie ở KAMPOT (Cambodge) làm đại-lý cho bổn hiệu nữa. Vậy xin trình qui khách biết, khi nào muốn dùng yến sào Hội an, xin cứ đến tại chi điểm của bổn hiệu thì mua được hàng thật mà giá lại rẻ.

Quảng-phúc-Xương

Fermier des nids d'hirondelles en Annam

23, rue des Cantonnais, FAIFO (Annam)

Mới in rồi

tại nhà in Đức-Lưu-Phương

158, Rue d'Espagne - SIGON

1° HỒI DƯƠNG NHƠ QUÁ

2° TIỂU TRAI CHÍ DỊ *gồm bộ 4 cuốn*

BAZAR HUỲNH-LONG

Đại lý đã thứ thuốc nông của các đại-lý Annam

Gần góc chợ Saigon. Một giây hàng ba. Ngay bến xe Đò Đông Trước thêm có treo cờ rồng cá.

Thiện-dược mới có thuốc mới : nhà thuốc mới hay, trị bịnh mau linh. Lắm hay.

Bổn-hiệu có trữ đủ các thứ thuốc hiệu Võ-văn ở Thủ-dầu-một, mới bào chế rất thần-hiệu. Ai uống cũng khen là Như thuốc *Bổ đã son quân tán*, trị các bịnh trong tử cung ; đờn bà cái ra huyết và huyết bạch uống càng hay hơn nữa. Thiết là thứ thuốc tịa thường. Tôi bán một thùng hơn 500 hộp, nên có thuốc mới luôn. Thứ *Tam tinh hải cẩu bổ thận hoàn* : bổ cho dân ông rất thần trị bịnh mộng tinh và hoạt tinh, đàn lung rất công hiệu. Thuốc *Điều-kinh huyết* cho đàn bà, 3 ngày Châu phách qui đông hoàn, trị bịnh huế-tài tinh, uống vài hộp tuyệt cần. Có bán cả thuốc viên, cắm lớm uống công hiệu bịnh, v.v...

Bổn-hiệu có trữ thuốc hiệu Võ-đình Dần Vệ-đường Đông-thuận-Lương. Lợi sanh đường, Đại-đồng y Đường. Ông Bùi-Trọng Đàn Bồng cha Nguyễn-văn-Thành Mythe và Chí-linh thuốc bắc con ấy, các thứ thuốc ho, thuốc xổ, thuốc trừ ấ-phiện, trị [illegible] thuốc *Tiêu-đàm tiên được hoàn* cha ông Ng.-văn-Ngộ, đốc Mythe. Tất một lời là đã các thứ thuốc của Annam bào-chế.

Có bán đồ Bazar và giấy, viết mực, savon, thơm đủ hiệu. Bán rẻ đã chiếu hàng.

Ở xa mua 1, 2 hộp thuốc chỉ, hãy viết thơ mướn bịnh. Lỗn hiệu gởi thuốc cách lính hóa giao ngân. Mua nhiều giá.

XIN LƯU Ý — Ai cần tờ quảng-cáo nầy liệm tôi mua 1$00 bất kỳ món gì tôi biếu một cục savon 6 xu. Mua biếu hai cục v.v.

BAZAR HUỲNH LONG

Bán thuốc trong mới Saigon

Một giây ba bản sách

Làm khéo, kỹ công

NHIỀU KIỂU CHỌN LỰA

NĂM NAY RẺ HƠN

MỌI NIỆM PHÂN NỬA

La Tortue

Phan-thúc-Trác

16 Sabourain — Saigon

Téléphone : 995

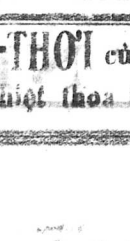

SỮA TƯƠI

« LE GOSSE »

Nguyên chất. Tinh khiết, nhiều kem thơm ngon dễ tiêu

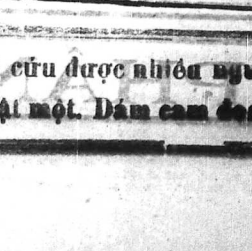

Mỗi hộp 175 grammes 0 $ 15
« 435 « 0 24

FRÉXOR

8 Rue Mac-Mahon — Téléphone 230 — Saigon

Thuốc THIÊN-THỌ của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Vĩnh-Long chế ra đã cứu được nhiều người bịnh có CÚA thiệt thọa tiếp thêm đứng cho vợp bẻ, thì mấy bịnh không trật một. Dám cam đoan.

MUA VUI GIẢI BUỒN

HÀI-KỊCH BA MÀN

VÒ-VÒ NUÔI NHỆN

của **K.T.**

MÀN THỨ NHỨT

Chuyện xảy ra nơi gian phòng ông Minh-Tông ở Saigon. Phòng nầy có ba cửa ra, một cửa bên trái mở cái bên một cửa ăn qua phòng kế đó. Trong phòng có một cái ghế lớn mặt trôn, trên để một tập ảnh (album để photographies) gần đó có cái ghế ngồi, một cái bàn viết và một cái bàn nhỏ. Trên tường có máng cái ống nghe điện-thoại và một cái chuông bấm.

Lớp nhứt

Ông Minh-Tông và đứa ở tên Bô.

Vén màn lên phòng trống, kế có tiếng người ở ngoài. Cánh cửa bên mặt mở bét ra, Minh-Tông hước vào.

Minh-Tông (*mặt lộ vẻ giận dữ, vừa cởi áo vừa nói*):

— Đồ già đối, đồ xảo quyệt (*khép cửa lại và bấm chuông kêu*)

Bô (*bước vào và hỏi*) : — Dạ ông kêu tôi ?

Minh Tông (*mặt còn giận*) : — Mầy lên đem cái rương ở phòng tao xuống mau.

Bô — Dạ cái lớn hay cái nhỏ ?

Minh Tông : — Cái lớn với cả nhỏ và lấy luôn cái va-lít nữa. Mầy mở nó ra rồi dọng vào đó đồ của tao mầy biết chưa. Quần áo, áo vớ, nón nấy hễ thứ gì của tao thì mầy bỏ giùm vào đó cho hết. Tao sắt sai người đem xuống. Thôi mau đi. (*Thằng Bô đi một mình*) — Trời ơi mệt quá lắm ! (*Bước tới lấy cái nón ở trên bàn*). Nhưng trước khi tôi đi, tôi phải rõ hết sự thật mới được. (*Bỉ lại cái cửa ngoài phòng kia, nói lớn lên*) (*Bô giả đối !*)

Lớp nhì

Vợ Minh-Tông là Ái-lan, đứa ở tên Bô và người bạn của vợ chồng Minh-Tông là Lê-My.

Ái lan (*thò đầu bên cửa mặt mới đó khóc như đã khóc nhiều nơi ấy, rồi khẩn nhỏ*) — Minh-Tông ơi ! Minh ở (*bước vào phòng mình mặt đồ mầy*) — Anh đâu rồi cả ! chắc ở trong buồng chớ đi đâu ! (*bước vào, vừa kêu rồi trở ra*) trời ơi Anh đi đâu rồi ! Khổ cho tôi quá. (*Bấm chuông kêu, thằng Bô bước vào*) vậy chớ thầy mầy đi đâu ?

Bô — Dạ, thầy mới đi đây.

Ái Lan : Mầy không nghe anh nói ảnh đi đâu sao ?

Bô : Thưa k ông. Tôi thấy thầy đi mà mặt lộ vẻ giận lắm. Thầy đóng cửa một cách mạnh lắm.

Ái Lan (*lé phịt trên cái ghế, khóc nức nở*) ôi ! Trời ơi ! Tôi khốn nạn lắm !

(*Thằng ở đến khóc*)

Ái Lan (*giọng ngập ngừng*) — Mầy có đem cái thơ lại cho Lê My chưa ?

Bô — Dạ rồi, đem tới chỉ thấy cô làm việc Nương khó có mặt thầy tại đó nên tôi đưa người khác trao lại giùm thầy. Thưa cô, có còn cần dùng tôi đều gì nữa chăng ?

Ái Lan: (*Lắc đầu*) — Không, cám ơn mầy nghe !

(Bô đi ra)

Ái Lan.— (*Một mình*) Ảnh nói tôi là đồ xảo quyệt, giả dối, ôi khổ lắm cho tôi quá !

Bô (*bước ở*) thưa cô, có thầy Lê-My tới.

Ái Lan : (*chùi nước mắt*) — Kêu thầy vô mau đây đặng tao nói chuyện.

Lê My (vô thấy mặt Ái-lan buồn) — Chuyện gì mà chị buồn vậy !

Ái Lan:— Thì anh hãy ngồi xuống tôi kể cho anh nghe.

Lê My:— Tôi gấp việc quá, tôi phải lại nhà băng đặng đóng tiền.

Ái Lan:— Anh gấp không, hãy mở cửa tôi bốn giờ chiều mà !

Lê My:— Cũng được (*đem nón để trên bàn*) chuyện gì mà chị viết thơ bảo tôi phải tới đây gấp.

Ái Lan:— ôi ! chuyện lái trời lặn.

Lê My : — (*chưng hửng*) mà chuyện gì chị nói nốt cho tôi nghe biết.

(Thằng kéo ghế ngồi)

Ái Lan: Nó xảy ra cho tôi ! chuyện rối rắm cho tôi quá !

Lê-My : Bộ hai vợ chồng chi cãi-đấu với nhau hả ?

Ái-Lan : Ở nhà tôi bỏ đi hồi đông rồi đến nữa !

Lê-My : — (*Nhách vai*) Vợ chồng rầy rà nhau là sự thường. Mà vẽ chuyện gì chớ ?

Ái Lan : Ảnh nói tiếp khách đàn ông lạ vào mặt ảnh.

Lê My : Mà chi tiếp ai chớ.

Ái Lan : Thì hôm qua anh tới đây đó.

Lê-My : — Sao chi lại không nói thiệt với ảnh.

Ái Lan : Tôi trưởng không có quan hệ gì nên tôi không nói cho ảnh biết.

Lê My : Thì chị nhỏ lại cơ, tôi tôi thăm ảnh mà ảnh đi khỏi, chị tiếp tôi như lâu nay tôi đến đây vậy. Vả lại chị cũng là người bạn học hồi nhỏ với tôi thì ảnh đâu miệng chỗ nào mà nói được. Ấy lại chị đâu điềm ảnh chớ gì ?

Ái Lan : — Anh chưa biết ảnh cho lắm. Ảnh hay ngờ vực và ghen tương

Lê-My : — Nếu chị biết ảnh như vậy thì chị tiếp chuyện với tôi làm gì ? Mà thôi những chuyện rầy rà trong nhà của chị tôi không muốn can thiệp đến.

(*Có tiếp*)

Cuộc thi hài đàm

Bói người quên mình

— Anh thầy X. thường bỏ việc mấy rồi cho người ta, nên được tiếng và có thân chủ nhiều lắm.

Bữa nọ ngồi chợ coi được nhiều mối nên nặng tai, mà tính bước vô phố ăn cơm kẻo mơi giờ bụng đói. Thời xui thầy mới bước ra khỏi chợ đạp nhằm cái cuối thơm trợt té ngửa nơi đường đau điến.

Thân chủ thầy X. thấy mới hỏi sao vậy ? Bộ tổ trác thầy phải không ?

Anh thầy X. trả lời :

Bữa nay tôi quên co việc hung kiết cho tôi, nên mới tránh không khỏi sự rủi nầy. tuy vậy may cũng nhờ tổ che chở không thì xe hơi chạy qua cán tôi rồi còn chi !

Nguyễn-Thành Mạnh
Ân-đông

Vợ sang chồng đui

Vợ chồng anh B. lấy nhau được ba bốn năm mang mang anh B. đui mắt, hai vợ chồng mới xây qua nghề chèo thuê chèo mướn, cái nghề nhọc nhằn hơn mấy nghề khác.

Một bữa kin hai vợ chồng đang chèo, vợ sau lái, chồng trước mũi thình lình có ngọn gió mạnh thổi tới lái cho chiếc ghe phải nghiêng quaghiêng lại. Vì thế mà chị vợ bị bào xuống xông.

Vợ : — Mình ơi ! Mình ơi ! Với tôi vớt tôi kẻo rết bậy giờ. Anh chồng nghe vợ kêu cứu dưới nước hết sức hoảng nhào liền nọ, dọ bẻ, kia rồi la lớn lên.

— Vậy chớ mầy ! dâu tao không thấy !

N. I. T.

Học cạo râu

Anh bạn cắt mọ nghề cạo râu nên tiếng đến anh thợ cạo đến nhược. Ban sơ anh thợ dạy lấy hai trái dao ra cạo và coi theo cách anh cạo mà học. Bương khi cạo anh thợ khách mới vẫn mũi dao vô trái bỉ dạbo rằnh tay đâng ra tiếp khách.

Chẳng bao lâu anh bỉ trò cạo rất tốt, nên anh thợ chánh bỏ ra trường. Bữa nọ đương cạo cho 3 khách kia khách kia thì có vẻ rất phiền anh ta vất chước anh thợ chánh lên sẵn mũi dao vô đầu anh khách đặt ngồi cạo tô, đặng nghỉ ở cửa trước, anh thợ chánh thợ thấy anh thách bỉ với dao sắn rồi đầu mũi chữ khá bỉ mới hỏi vô đâu la anh ở. Anh thợ phải lối rằng.

Khi anh dạy thì lúc ấy muốn nghỉ cho thì sắn mũi dao như đó, nên tôi bắt chước mà làm theo.

H.X.C.
Bạchiên

Tao chỉ dùng có một quần hồ !

— Gặp cơn gây gổ với một người có sửa bơm mấy, tao đổ mấy đùng vật gì mà đánh thằng họ ?

— Tao dùng dao mác ! . . ?

— không hay . . .

— Cây, gạch.

— Chẳng không hay.

— Chớ mầy đùng vật gì ?

— Tao chỉ dùng một cái quần hồ.

— Là nghĩa gì ?

— Chớ mầy chẳng nghe họ thường nói : « Mạnh hồ nan địch quần hồ » sao

Nguyễn-văn-Liên
Cholon

Ăn trái nhớ kẻ trồng cây

Một bữa mấy bữa kin đi chợ về, có mua một ít xoài chín cho mỗi cậu em vài trái. Khi ăn xong có một cậu bé cứ nghĩ yên một chỗ tưởng như suy nghĩ việc chi. Ba mẹ thấy vậy mới hỏi :

— Con ! Sao con ăn rồi không đi rửa tay rửa miệng cho sạch

Cậu bé đáp — Con phải ngồi đặng con nhớ

— Con nhớ chi ?

— Con nhớ kẻ trồng cây.

— Sao vậy ?

— V. con nghe cậu tục thường nói : « ăn trái phải nhớ kẻ trồng cây. »

Mai văn Đỡ
Giáo tập ở Gò-quao
Gachgià

Sao mình không thêm xửa số

Có một anh kia, học một lem nhem là tiếng Lang-sa, đã nhà cha trọn-mà thôi, nhưng hay tự kiêu tưởng cho mình là ông thánh bên Ăn-độ, nên gặp ai chẳng sẽ mở chữ « Ba rọi » ra vì vậy mà bị vợ nữa hoài. Bữa nọ qua nhà anh em chơi gặp khi hai vợ chồng anh nầy nói chuyện mà anh chồng đó cũng học một thầy với anh (thầy ba rọi).

Mình ơi, tôi thương mình *sans borne* là mình !

Anh ta ngẫu lộn tưởng là *sans borne* là hết sức nên chiếp bụng chạy ra nói lại với vợ :

• Mình ơi tôi thương mình sấu hơn là mình.

Chị vợ nói :

— Sao mình không mình cửa sổ nữa nữa vô cho trọn.

Nguyễn ngọc Lạc tự L.S.

(1) tổ cùng tổ tán

Hiểu lầm

Cô giáo Y cắt nghĩa cho học trò « *le corps* » hễ tiếng *nom* nào có « *le* » đang sau thì chỉ là người làm việc như *Jardin* là vườn, nếu thêm *ier* là người làm vườn, *charpente* là sườn nhà, nếu thêm *ier* là sau thì chỉ là người làm sườn nhà.

Vài ngày sau, nhân giờ địa dư học về việc cắt trị trong lòng đất, thầy giáo hỏi : « Đứa nào biết thấy cái tổng tiếng gọi là gì, nói trong chỗ lõm ponnis. Có một trò đứa tay lên : « Thưa thầy *ponnier* là cái tổng.

— Hãy ! *Ponnier* là lục lộ chỗ ca nông.

— Vậy sao bữa hôm thầy dạy rằng, thêm *ier* đang sau là người làm việc ấy.

Ngọc Cây

Đông-Rạp Khách-Sạng

Đường Tổng-đốc Phương số 75-77-79
CHOLON

Phòng rộng rãi, giá sẻ giá sự thật rẻ. Bài phòng có khuyên pháp và nhậm lẹ. Quí bạn quí ba có dịp đi Saigon Cholon xin quá bước đến nghỉ sẽ biết lời chẳng tôi rõ thật.

PHUNG-Ký Kiệt
Kính cáo

SAVON VIỆT-NAM tốt hơn hết

Một bộ cẩm nang rất cần thiết cho trong gia-đình

Vừa rồi chúng tôi được đọc bộ sách ĐÔNG PHƯƠNG Y-HỌC TOÁT-YẾU của phà Đông-phương Y-quán số 72-74 phố Hàng Bông Hanoi xuất bản, do ông Nguyễn-hữu-Cự tự Hạc-Đào-Lão Nhân cùng mấy bực danh-y soạn ra. Năm quyển chúng tôi được đọc như sau nầy :

1° — Quyển Y-Lý bàn về lý-thuyết rất tinh tường dễ hiểu.

2° Quyển Y-Phương chỉ dẫn chứng bệnh nào phương thuốc ấy, rất rành mạch.

3° — Hai quyển Tinh-Dược chỉ rõ công dụng từng vị thuốc.

Quyển Mạch-Lý theo cổ nhân và toát yếu, dẫn cách xem mạch rất dễ hiểu.

Còn 11 cuốn chưa xuất bản chúng tôi chưa được đọc. Theo năm quyển sách trên nầy, chúng tôi đã được đọc rồi, rất phục tài soạn giả biết bao công phu nghiên cứu, mới toát yếu được như vậy. Chúng tôi coi theo quyển Y-phương đó mà trị được nhiều bịnh đều hiệu nghiệm vô cùng, thực rất có ích cho tương lai.

Vậy nên vì ích lợi chung, chúng tôi giới thiệu bộ ĐÔNG-PHƯƠNG Y-HỌC TOÁT YẾU nầy cho đồng bào, nhà nào cũng nên có sẵn một bộ nầy phòng khi có bịnh tả, coi theo đó mà dùng thuốc, tránh hỏi bị lầm lạc không lầm lẫn. Thực là một bộ cẩm nang rất quý cho mọi gia đình vậy.

M. TAM-TÂN-ĐẠO-NHÂN,
PHẠM-NGỌC-KHÔI,
Officier de l'Etat Civil à Tân-Thanh
Bảo-Lộc, Bentre

M. HUỲNH-TRẦN TẤN
Médecin Indigène à Châu-Ngọc,
Bảo-Lộc, Bentre

Kính Cáo

Rachgia, le 13 Septembre 1933

Trước kinh thầm ông sau xin tỏ cho ông sự tốt hay và ích lợi của savon Việt Nam. Tôi thường dùng savon Marseille mà giặt đồ. Vì savon Marseille mắc nếu, tôi dùng mấy thứ savon nội hóa, rồi lại thì có một mình savon Việt-Nam dùng được lợi lợi và tiết kiệm. Tại Rachgia nước mặng nên giặt đồ dùng savon khác thì trình nhớt, phải xả nước ba lần mới sạch và hay ăn tay, giặt lâu lỡ tay là khác.

Tôi giặt dùng savon Việt-Nam thì không mớp tay và đồ không trình nhớt mau sạch mà lại chỉ xả một nước là sạch đồ. Thiệt là savon Việt Nam có lợi nhiều cho mấy xứ nước mặn vì nước ngọt ít mắc.

Tôi không biết tại sao savon có thứ tốt thứ xấu như vậy, xin ông làm ơn cắt nghĩa giùm.

Nay kính
Nguyễn-văn-Thạch
Blanchisseur :- RACHGIA

Cholon, le 15 Septembre 1933

A Monsieur Nguyễn-văn-Thạch
Blanchisseur :- RACHGIA.

Kính ông,

Tôi có tiếp được bức thư ông khen tánh chất savon Việt-Nam. Tôi rất lấy làm cảm ơn ông. Sau đây tôi xin cắt nghĩa tại sao savon Việt-Nam giặt đồ không trình nhớt và không mớp tay cho ông rõ :

Savon Việt Nam nấu bằng dầu và hóa học thượng hạng, nấu kỹ lưỡng theo cách thức Marseille nên không trình nhớt và không làm cho mớp tay.

Nhiều thứ savon khác vì không nấu, dầu chưa thành savon nên trình nhớt. Soude chưa thành savon nên làm cho mớp tay người giặt. Vì vậy nên savon Việt Nam tốt hơn mấy thứ savon khác.

Nay kính
Savon Việt-Nam

Café de Bâu-Cá

27, Rue Roland Garros
Saigon

Nghệ nâng sở sử,
Café Bauca ngày nay thật là ngon.
Xin quí ông quí bà đàn đừng thử, sẽ được vui lòng.

Dọn về nhà mới

Bán đồ kỹ nghệ Bắc — Đồ thứ — Rất nhiều
Đồng — Cẩn — Chạm *Giá rẻ*
Thêu — Ngà và v. v.
Tràng Bông-Tang hạ giá 50%
ĐỨC-LỢI
165-167 Rue d'Espagne + SAIGON
Kế chợ-mới Bến-Thành
Có tiệm chánh Hanoi Haiphong

Nghỉ mát Dalat

Năm nay ai đi nghỉ mát Dalat cũng nên kiếm nhà ngủ Vô-văn-Dung mà ở, vì nhà ngủ mới lập ra, theo đúng kiểu âu tây, rất sạch sẽ mà lại rẻ tiền. Nhớt là về sự ăn uống lại dễ dàng lắm. Có giá đặc biệt cho học-sanh.

Hotel du Marché de Dalat
Téléphone n° 15
Vô-văn-Dung Propriétaire

Muốn hỏi cho rõ ràng, xin đến nơi M. NGUYỄN VĂN-NHAC, 82 Rue Pellerin Saigon.

Độ-như-Liện

91-93, RUE D'ESPAGNE 91-93

cho mướn máy viết đủ thứ hiệu máy; Khắc con dấu, khắc hình người-vẽ đồ, vẽ thau Lâm mặc kiểu bằng đá cẩm thạch. Bán đồ phụ tùng xe hơi xe máy. Bán máy hát, máy viết, có đủ đồ phụ tùng. Bán máy hát và đĩa đủ thứ, tây, tàu, annam, annam-ký, trung-ký, bắc-ký.

Téléphone số 6.80

Bởi đâu mà ra đàn bà thường bị chứng ho lao ?

Bịnh ho lao sanh ra bởi giống vi trùng kêu : Bacille de Koch. Vì trùng ấy hết được phổi là tại huyết hư sức yếu. Khi huyết suy thì sinh nguyệt khắc đã u kết nhiều khí lí, thường có thông kinh nguyệt, khí đen bầm bít hàm : đó thường có bạch huyết. Chứng bịnh nầy rất nguy hiểm cho sanh mạng quí bà, thường lây lất bỏ qua, đến quá ngày sanh ra ho lao thì khó đặt trị vậy lúc ban sơ qui vị bị chứng huyết bạch kinh nguyệt không đều, xin qui bà tìm lời thành thật của tôi đến hiệu Lợi-sanh Đường 371 Paul Blanchy Tânđình Saigon mua thuốc Điều-kinh-hoàn hiệu Bản tay qui mỗi hộp 1 p. dùng nên thuốc, nếu thì qui bà sẽ lấy khen có cùng, vì thuốc hết sức hay khỏi lo tiền hết tốt cơ ; Nếu thuốc nầy tìm thuốc đã phép của chánh phủ cho, ra đời được 5 năm nay chỉ dùng lời thành thật chớ chẳng giám xấu ngăn thế lợi. Ở xa muốn mua xin đến tiệm cô Nguyễn thị-Kính chợ mới Saigon hay là hiệu Lợi-sanh-Đường 371 Paul Blanchy Saigon.

Thuốc ho Bản tay hay lắm. Thuốc điều-thân Long tế cũng thật hiệu nghiệm.

ĐÃ TỪNG NGHE DANH

Cụ Mai-Lộc

là nhà y học bào chế thuốc Nam rất hiệu nghiệm. Bịnh nhơn ai chưa từng dùng thuốc của cụ lần nào xin hãy mời tới :

N. B.- Tổng đại lý của Hương Hát được phòng & Nam-kỳ.

TIỆM TÍN THANH

sửa đồng hồ khẩu cơ đồng bằng đồng làm vàng bạc.

Ở 186 Bd Albert 1er Dakao Saigon

Mua từ 0p50 trở lên cũng được tặng sách quí.

Thuốc chuyên trị 46 tiếng là trừ A PHIỆN và HOÀ-LIÊU cùng các bịnh nữa máu của đàn bà lâu ngày không con.

Ecole Pratique de Commerce

Unionfon sténographique suisse aimé Paris

7, rue René Héraud Saigon (Tânđình)

Chuyên môn dạy các khoa thương-mãi, bút toán, đánh máy, chữ-tắc Pháp-văn, vân vân.

Những khoa chữ-tắt bổn-trường hay mặt L.S.S.S.I.P. dạy học song thì tại Saigon lấy bằng cấp bên Tây.

Directeur: LƯƠNG-VĂN-HẬU.
Diplômé d'Ecole Supérieure de Commerce.
Titulaire des Certificats d'Etudes de l'Enseignement Commercial Paris.
Ancien Caissier Comptable des Sociétés Commerciales, Industrielles et Agricoles. Expert Comptable près les Tribunaux. Chef de la Comptabilité d'une maison de Commerce à Saigon.

Thốc sụt giá

Thuốc của hiệu *m-thiên-Đường* Lương-y Việt-Nam Trần đức-Tâm gồm có Đông-Y học có du học Trung Hoa Nhựt-bổn đã Cấp-bằng và chứng thơ, được có nhà nước thí nghiệm.

Thần hiệu bạch-pe giá 1$50 bán 1$00. Thuốc bổm lậu (injection) giá 1$50 bán 1$00. Tì Bạt tiểu tinh đơn D.T.S. vụ 10-1. Cần thể lên nhơn biến chứng ngũ hồi phương chay chữa cũng có đã phương đối chứng trị lành tận dân bà chữa có bịnh và trẻ con bị sọc di truyền cũng chữa được. Ai mắc mau đừng sớm thuốc nầy thì bịnh mau lành và tốt ít mang bịnh khác hết phương chạy mà đông thuốc nầy bịnh cũng lành mà khỏi vọng, mua thuốc nhớ kể bịnh cho đặt kỹ.

Có bán tại hiệu NGUYỄN-KÍNH — Saigon.

Cần nơi xa và bịnh nặng, thì thư viết thơ cho :

ĐINH THÀNH SONG
à Cái-Nhum (*VINHLONG*)

de 8h. à 12h. KỂ TỪ 2 OCTOBRE SẼ MỞ *de 2h. à 6h.*

Phòng khám bịnh

tại đường Lagrandière số 138

MALADIES DU SANG
MALADIES VÉNÉRIENNES
MÉDECINE GÉNÉRALE

DOCTEUR LÊ-VAN-HUE

Ancien élève des Instituts Pasteur de Paris et de Bruxelles
Ex-assistant attitré à l'Institut Central Alfred Fournier de la Ligue Nationale Française contre le Péril Vénérien de Paris
EXPERIENCE IN LONDON HOSPITALS
Có tiếp gặp bất luận đêm ngày được cả

PHẤN THỊ-CÚC TỐT NHỨT.

Giá lúa và tin tàu

Giá lúa tại Chợlớn

Ngày 20 Septembre 1933

LÚA

Mỗi tạ 68 kilô

Saïgon	1.58
Bentre Batri	1.60
Bentre	1.55
Mytho-Tânan	1.55
Cai-Lay	1.55
Cai-Bè	1.55
Vinhlong	1.55
Bakê	1.55
Can-Thong	1.57
Cang-Long	1.57
Travinh	1.57
Bai-xau	1.57
Baclieu	1.60
Kachgia	1.60
Hanoi(ang	1.60

Cmon	1.55
Cairang	1.55
Thot-not	1.55
Longxuyen	1.55
Chaudoc trắng	1.45
— Đỏ	1.27
Tuonhan	1.27
Sadec trắng	1.45
— Đỏ	1.27

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo	N° 1	25 %	2.55
Gạo	N° 2	40	2.45
Tấm	1-2		1.70
Tấm	3-4		1.60
Cám trắng			0.90
Cám lức			0.95
Bao lớn vo			10.00
Bao gạo			20.00

TÀU TỚI

Ở Pháp tới

Par avion — 21 Sept
Jap Saint-Jacques — 30 Sept
Le Chenonceax — 20 Sept

Ở Bắc và Trungkỳ về

L'Extrême-Orient — 26 Sept

Ở Tàu và Nhựt về

Le Posthos — 29 Sept

Ở Singapore qua

TÀU ĐI

Qua Pháp

Par avion — 24 Sept
D'Extrême-Orient — 30 Sept
Cap Tourane — 21 Sept

Ra Bắc và Trung-kỳ

G Meclayer — 18 Sept
G.G. Rouma — 21 Sept
Cap S-J que — 2 O

Qua Tàu và Nhựt Đi Java

Le Chenonceaux — 24 Sept

Hôtel d'Annam Dalat

Villa meublé, Téléphone 35

Cất trên đỉnh núi cao 1500 thước

Kính cùng quí khách,

Ngày hôm nay, bầy lầu 25 phòng người khác mướn đều khi qui khách đến đông đảo nơi đây. Kể từ ngày 1er Jain 1933 tôi làm chủ lại, gặp hồi kinh tế bị ảnh hưởng nhiều, tiện cho qui khách đi có gia quyến đông, đang đến Annam để làm lại chơn được, chỗ nghỉ mát thanh tịnh hơn các nơi.

Qui khách ở Saïgon và Lục tỉnh muốn hỏi điều chi, xin đến M. Võ-văn-Sửu, 160, Rue d'Espagne và M.J. Bart, 84 Rue Boresse Saïgon. Kính mời

Nguyễn-ngọc-Chúc

Directeur-Propriétaire

Giá đáng ngân vàng

Là người xuất bản một bộ cờ tướng tục kêu là cờ thế bằng chữ quốc ngữ ai ai cũng điều hiểu được hết thảy, vì có bản đồ nhiều kiểu chỉ từng nước từng số bằng mũi tên, và chỉ cách đi ngang hay đi góc rành rẽ lắm không sót cách gì là không chỉ lại có phải biệt quân bên vuông bên tròn cho dễ hiểu. Xuất bản trí thức trong 10 năm nay tốn phí biết bao tài sức mà bỏ bỗ vào bộ sách này, thế cờ tàn rỡ, kế nhiều thế bí mật và nguy hiểm lắm cho tới thế mới xuất quân còn đủ 32 quân cờ mới sắp công toàn 1 cuốn, nay lâu hằng hai chục cuốn sách viết nên từ trước tới giờ không ai chịu soạn, vì ngân vàng thì có cuốn sách mỏi chưn, sách nầy dày tới 88 trương đặt tên là cờ thế mua vui hiệu là Tân-xuất tri-Nam là gì cờ cao thì trí ắt cao

Cuốn thứ nhứt có 101 bàn cờ thế; cuốn nhì có 61 bàn, tới 111 cách phá, đã in rồi, cuốn ba đang in tiếp cả trọn bộ bốn cuốn cùng đều bán 0p50 mua bán cờ giá riêng ở xa mua bằng cò e tem, cũng được, quí khách chưa đặt 6p12 liền gởi, từ 2 cuốn sắp lên, gì thêm mỗi cuốn ba xu, mua 1 xu 1 bàn cờ mà được mua vui trong lúc thưa nhàn khi giải buồn tỏ mê giấc điệp lại cũng dễ vào bực cầm kỳ thi họa ai ngờ thấy mà cũng muốn mua.

Thơ và mandat gởi cho người xuất bản: Lê-văn-Anh Commerçant 84 Albert 1er số 142 Dakao Saïgon.

Có trữ bán tại gare Catinat rue Mayer Tândinh N 128, Bến đò la Somme N° 86, rue Amiral Courbet N° 43, rue Vannier N° 74 Saïgon.

Bạn ấo-thuật và xiếc Đại-Việt diên trò ở ngoại-quốc mới trở về

Lại được thêm nước Xiêm-la và Trung-Huê sau thường ngoại hạng kim-bội-tinh.

Đã ra mắt công chúng tại Saïgon và tại Dakao trong 1 tuần lễ được bao giới vị quí khách tới coi rất đông đảo, bữa nào cũng có đầy trở mới là luôn luôn. Dầu đây xong bổn bạn sẽ đem bạn hài đi các tỉnh lớn trong Namkỳ ta như: Thudaumot, Mytho, Bentre, Cantho, Rachgia, Soctrang, Baclieu và Camau.

Xong rồi bổn bạn sẽ chính đốn các đồ vật xin phép chánh phủ xuất dương mời bạn qua, đem bạn hài sang Mỹ-quốc (Hiệp-Chủng) trong một thời gian khá lâu mới trở về.

Xin quí ông quí bà vì nghệ thuật nước nhà trước tới coi mua vui, sau chỉ bảo cho, những đều bổn bạn hoặc cho khuyết điểm. Đồng nhân bạn hài đều trông ơn.

Nghề hay phép lạ kính trình khách mới qui khách tân thành giúp nên bổn bạn muốn đội ơn trên.

Theo thời kinh tế các hạng có đều nhỏ bổn bạn xin thâu có phần tiền trở lại.

Thượng hạng hồi trước 2$00 bây giờ chỉ có 1$00 thôi

Hạng hồi trước 1$50 bây giờ 0$70

2e — 0$80 — 0$40

3e — 0$40 — 0$20

Trẻ em thâu nửa phần tiền tùy theo cả hạng

ĐẠI VIỆT BẠN chả nhơn

Mai-thanh Các kính bạch

SAVON

VIỆT NAM

tốt

hơn hết

ĐỂ DỤC LÒNG TIẾT-KIỆM CỦA BÁ-TÁNH

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

SIÊNG-NĂNG — KIỆM-CẦN — ĐOÀN-THỂ

Muốn giúp cho quí vị nào lo tiện-tận chắc định tiền dư mỗi ngày, đặng để dành cho các con của quí-vị, hay là phòng hờ khi hữu sự lúc về sau, nên Công-ty VIỆT-NAM NGÂN HÀNG, có mua bên Pháp nhiều hộp bỏ-ống bằng sắc xi-măng tốt đẹp để riêng phần quí-vị nào gởi tiền trong sổ « Tiết-kiệm » ở Công ty dùng.

Bổn Ngân-hàng cũng đã nhứt định trả thế cho quí-vị đến có mà phải dán trong cuốn sổ « Tiết-kiệm » của quí-vị lúc quí-vị đến gởi bạc.

Lại nữa, muốn thêm tiện bề cho quí-vị nào mắc làm việc hằng ngày, bổn Công-ty sẽ để cửa tới SÁU giờ RƯỠI tối, mỗi đầu tháng, từ MỘT tây cho tới NĂM tây, trừ ngày thứ bảy và chúa nhựt.

Tin thể-thao

Tối thứ tư 20 Sep'embre nay, tại rạp hát bóng Dakao (Casino de Dakao), ban hát Cải-lương Tân - thành diễn tuồng: *Ngôn tay nghĩa - hiệp* để giúp cho hội *La Vaillance Sportive*.

Ngoài ra còn có cuộc đấu võ Âng-lê và võ Annam nữa. Nên đi coi để giúp nữa tài-chánh cho *La Vaillance Sportive*.

Báo *Impartial* vừa rồi có kỳ-thuật phiền nhóm đại hội của Tổng-cuộc Tây (F. C. F. A.), lo đông-kích C. I. A. (*Tổng cuộc Thể thao Annam*).

Cứ theo bài đã ký bởi Impartial hôm thứ hai đó, thì có nhiều chỗ sai và chẳng biết lợi cho mình mà quên công-khó của người ta. Chúng tôi sẽ đăng bài của một nhà thể-thao về vụ nầy, cốt cho ai cũng biết rằng C.I.A. phải còn rất tàn và phải làm việc cho xứng đối với cái tên ấy ra sao.

M. Lê-ấ-Tịnh, thủ-quân của Ngôi sao Giađinh có gởi cho chúng tôi một bài cây đắng. Bài ấy hỏi M. Lăng là tiếu quân của nhà võ-định Victoria về một bài đăng mới trước trận *Eclair-Gia-đình*.

Chuyện đã qua lâu rồi, và lại không lẽ để một bài lôi « thôi lôi » của người ngoài cuộc, mà làm cho đôi bên sanh mối ác-cảm rồi nhau, không hay. Nhưng xét, vì con nhà thể-thao phải có tư-cách ôn-hòa và ngay thật luôn luôn, nên chúng tôi định sẽ đăng bài ấy ra mặt số gần đây.

Đăng bài ấy lên cốt muốn thấy tư cách thể thao của anh em ở đây là thế nào, và chúng tôi muốn cho M. Lăng là nhà thể-thao được công chúng hoan nghênh hơn hết ở đội Victoria sẽ trả lời cho M. Tịnh một cách thành thiệt, để Ngôi thể mới phá mối hoài nghi của M. Tịnh được, và lại vài của Tịnh thì ra hai bên nhà mất tử tế với nhau lắm...

Bữa 11 Novembre sắp, có cuộc đấu xe máy đạp ở Cholon.

Đây là cuộc tranh vô địch làng nhà (série B.)

Đoàn Hướng - Đạo Nam kỳ đang lo tập luyện kỹ lắm. Vì cho ông Trần văn Khá sắp đem trường Đạo quân ra Huế biểu diễn.

Tổng-cuộc thể-thao Annam

Chúa nhựt 24 Septembre 1933

3h,30 tới 4h,30 La Vaillance với Binh-Đông.

4h,30 tới 5h,30 Electro với Pauhuân.

Arbitre M. Bút

Bạch-Trược-Muôn

(Trị bịnh Hoa-Liễu)

Không cần đau lâu mau, uống một ve thấy công-hiệu.

Mỗi ve 1$00

Bổn-hiệu có bán đủ thứ thuốc Cao, Đơn, Huờn, Tán bán hạ giá rất rẻ và có lương - y Tống-Tông coi mạch.

QUÂN-THÁI-HÒA

60, Rue Chaigneau — SAIGON

Dân Thủ-đức than phiền bọn côn-đồ

Bổn báo tiếp được mấy lời cầu đăng sau nầy mong nhà chuyên trách để ý cho.

Cùng các nhà chuyên-trách trị-an ở Thủ-đức

Chúng tôi là dân lương thiện làm ăn ở trong hai làng Bình-phú và Bình-Thái, bấy lâu phải chịu cái nạn bọn côn-đồ khuấy phá trở ngại sự yên tĩnh của dân chúng tôi rất là cực khổ.

Thiệt gần đây không biết bọn ấy ở đâu đã ra như ong, làm những việc chẳng coi luật-lý và pháp-luật là gì hết.

Bọn nầy chúng tụ hội lại, rồi đứng ngồi theo mấy ngã ba và ngã tư, hoặc bọn theo mấy đường truồn vắng vẻ, hễ gặp người ai đi ngang qua thời chúng bọn ấy theo nhiều đều vô lễ. Hết hỏi chọc ghẹo người thời ru lại mấy quân trong xóm khuấy rối mà hay ra cuộc đổ đen. Vô cuộc bài bạc ấy mà sẩy sanh ra biết bao nhiêu là đám trộm cắp.

Tối lại tụ nhau về nhà của anh đầu đảng tên là T... có cũng tên Ng... đương được vô. Hễ chơn tên nầy là một tay đạo chích hiện nghề. Song chúng có thời còn hèn nên không ai bắt được lại trận. Phải chi chúng ở dân làm ăn thuần-lương, chúng bọn vô đặng lẽo vô-sãi lấy tiền với người hay là gia giữ ăn cắp trong đêm hôm tăm tối, hỉ ai nói làm chi. Cái nầy bọn lỏ là phường bất lương xách giỏ được rồi rần, rộ rộ cho như nhà đặng có đánh trả lại tài-gia khi đã trộm cướp. Chúng thường làm bọn nhà nghề phương xa vùng bọn nó lâm ăn trong hai làng mà biết bao nhiêu nhà mất gà mất xe, mất lư mất chiếc có một ai đi thưa có kêu ấy với nhà chuyên trách thành ấy bọn nó công ngày càng lộng ngôn dường không ai có đủ quyền phạt hay là nói tới chúng nó lắm.

Chúng tôi là lương dân lo ngày làm ăn cực nhọc kiếm tiền trả thuế vụ cho nhà nước mà nuôi vợ con, thật là vất vả bù đầm trông cho thanh tịnh mà nghỉ ngơi, nhưng sao có nghỉ ngơi được với chúng dân.

Đêm nào cũng vậy, đều như chó sủa, đều kia chó sủa, lũ chúng tôi không có giấy phép nào mà khỏi phải đi phòng chống nó. Lũng nầy tối trời, mưa dầm dầm, chúng nó lại gây hoạnh.

Chúng tôi phải nhờ quan Đ.N.N. đăng bài nầy để tỏ công các nhà chuyên trách hàng thấu đến tai quí ngài, quí ngài vì cuộc trị an nơi đây thôn, mà ra tay trừ khử kẻo để nầy một phen. May bọn có có cái tà qui chánh thì cho chúng tôi làm. Chúng tôi đều lúc nầy như cọp loan rừng. Xin quí ngài để ý đó xét lấy con tên T.. tất nhiên quyền nầm chóp cả bọn, thời tuy nơi côn đồ địa phương nầy mà

Thựt

Xổ số Quốc-tế Đông-pháp

Lần thứ 46

Tiếp theo

1000$ số	trúng 100$		
98176	102144	82608	391
60802	116809	96248	533
51366	105049	65745	794
85877	115788	73328	239
91514	111145	14165	534
56529	118167	4092	557
4006	114474	55552	201
98721	102995	64131	019
3679	111013	80985	439
36764	112972	88863	428
12970	112031	89476	579
62556	114836	76459	566
48451	103730	53689	911
81955	119002	85086	480
66595	103573	81556	356
70357	118841	80420	307
32690	116860	32712	830
72696	118393	50850	881
72689	123035	12844	109
90892	105149	91063	358
76767	107234	52682	701
26635	119655	59935	622
8850	108560	86107	288
64402	12 334	98451	928
36953	118928	3302	644
13291	102822	78780	346
59206	107562	26200	786
76280	110821	33306	085
7486	108734	99736	640
66623	113054	12618	444
1485	115933	17131	582
85687	126994	76050	074
85456	117769	75195	071

(Còn)

Một đoạn bài diễn-văn của quan Thống-đốc Krautheimer đọc ngày 19 Septembre 1933 khi mở kỳ nhóm thường niên của Hội-đồng Quản-hạt

Cuộc cho vay dài hạn

(Tiếp theo và hết)

Ngày nay có hai vụ đã tính xong xuôi, và trong đó, mấy người chủ rợ không phải là chẳng là chủ lớn, giàu vui khá nhiều mà đặng chianh-sướt mười muôn bạc.

Đã kỷ từ ưng thuận với các chủ rợ đặng tính việc cho 29 là đơn và đã xin quan Toàn-Quyền kỳ nhận cho vay 1.410.000 bạc để điền đình thanh thoả một số nợ tổng cộng là 1.859.000 đồng, mà đặng giảm nhiều cho trả tất chỉ có 1.700.000 đồng bạc mà thôi. Giấy tờ đã thật hành việc kỳ đương làm tại phòng các quan Chưởng-khế ở Saïgon, và chừng cuối tháng nầy, sẽ bạc cho vay sẽ rõ thể chia ra cho các chủ nợ.

Đã lập thành 185 cái hồ sơ. Thương lượng với các chủ nợ đã gần xong cho 40 cái trong đó có gần 30 cái sẽ gởi liền đây cho các quan Chưởng-khế đặng lập tờ giấy tất vi-bằng.

Là trên, 210 là đơn đã giao cho bạn giám định và đương lo xem xét rất cẩn.

Theo lẽ thường thì có thể liền lụ rằng trước cuối năm 1933:

— Sẽ làm tờ giao ước xong xuôi cho 300 là đơn.

— Sẽ tra cho bạc sẽ phân phát ngay sẽ gần phân phát, cho chủ nợ.

— Mới một triệu bạc nợ sẽ lặng tinh thanh.

— Vậy thì tiền lời mỗi năm, có thể chơn 100.000 mà rưỡng nguyên sẽ là 1 700.000 đồng sẽ giảm có có 480 000 đồng.

Nương mà bổn chức nói vậy cũng chưa đã nào chẳng trương ra các ngài biết một vụ chính đốn xác thật có rồi, song phải vì nghĩa thận trọng mà dùng lời cẩn dấu.

Một vị kia tiếu 540.000 đồng bạc nợ của mười lăm người cho vay, vị ấy được giảm số nợ còn 336.000 đồng, rồi bây giờ mỗi năm người trả chỉ có 27 500 đồng bạc lời cho hết trước phải trả là 90.000

Người thiếu nợ đã lại có cho 34 người bổn xứ vay hết thảy gần 500 ngàn đồng, vậy thì người sẽ để bề giữ vẹn cho đều giao-ước mà lại coi cho thêm kỳ hạn và giảm nợ nhiều cho mấy người thiếu mình là khác.

Vì chẳng, số cho vay dài hạn chỉ lo điều-đình cho các mối nợ giữa người cho vay và kẻ đã vay sau khi hai đàng ưng thuận với nhau, chớ chẳng cậu cho vay riêng chủ nào; có nhiều chủ nợ và người thiếu nợ đã tự mình tìm việc trực tiếp với nhau theo cách thức để dùng trong sự, chỉ có vài đều khác nhau nhỏ mọn.

Chẳng phải đó là những đều có tánh cách đặt biệt tỏ rằng cái phương-pháp đương tại hành là tiện dụng và hiệu nghiệm hay sao?

Nhưng mà, vì một đều thiếu sót đáng tiếc, việc điều đình mối nợ của 1 ấu điền chủ không có đem vô trong tờ giao ước đã lập thành với các ngân hàng phòng tiền có Đông Pháp bảo đảm.

Cho đặng bổ khuyết đều ấy nên có dùng đến Ngân Hàng Trung Ương Canh-Nông Tư-Bổn để làm rạng giản điều đình mọi việc.

Chưa chi đã lập rồi 25 tờ giao ước theo kiểu phụ khế đã hướn sự và nhận y cái vật thế đã chơn là trước, rồi đây sẽ lập thêm nhiều tờ giao ước khác với những số tiền mà phủ Toàn-quyền ấn cho phép mượn trong kho khu trí của viện chức bổn quốc.

Cách thức dùng thì khác cách thức của sở cho vay dài hạn chẳng bao nhiêu. Cũng có sự muốn kỳ hạn khẩu lâu và sự bồi phần lời chẳng ít.

Lấy tánh rộng rãi mà cho có đến đám lương dân nhỏ nhoi chất phát là một việc phải làm trong khi thật hành những phương cứu với cả thảy nhà nông vì nên bổ họ ra thì là bất công bất nghĩa.

Lại nữa, sau khi xem xét hồ thế của mỗi người hồi vay của Ngân hàng ở tỉnh mà đã giao cuộc vay hồi của mình cho Hội Trung ương Quản-lý, nếu mấy người hồi vay kỳ trung đã hàng có có cuộc tra cứu nhà nước duyệt y, thì hội Trung Ương đã buồn thêm kỳ trả cho cả thảy mấy người thiếu nợ chơn thành miễng là họ có lời hứa chắc chắn xứng với sức trả của họ.

Hội trung ương chỉ dùng đều bổ buộc với mấy người ý y quá lẽ, vì xác ira, có khi vì lường gạt nữa, nên không đáng thay dùng chút nào. Đều cách trừng trị đó nặng nề cho mấy nỗ cũng phải dùng vì lẽ chỉ công và công vì quyền lợi của hết thảy nhơn dân chịu thuế không lẽ để cho người ta gánh phần tổn hại vì những bất chánh của những kẻ tìm tâm cố ý hành ác.

Các phương-pháp tính làm đặng cứu giúp nghề nông ở Nam-kỳ ngày nay đã thành ra sự thật, chẳng khỏi bao lâu nó sẽ thất sanh công hiệu mỹ mãn hoàn toàn, nó sẽ giải-ngưu mấy người làm ăn chỉ nhờ ruộng đất.

Bởi vậy cho nên trong bài trần thuyết bổn chức xin phép kết luận phần trước đây bằng vài câu vắn tắt mà tôi ra hết cái tâm ý của bổn chức, là:

Giống tốt giao rồi nói mộng lên.
Sớn sơ chyển trở bông liền.
Hoa tươi nở nhụy nhuần sanh khí
Lớn chín mùa may tiết vẹn tuyền
Nông phu thôi hết ưu phiền

Người Tàu đi bộ khắp Thế-giới đã tới Genève

(Tiếp theo trương nhứt)

Trải đủ nguy hiểm tâm gội phong-sương

Đức-Minh tới Genève người ta thấy chẳng đầy mặt phong trần, mặt đen da nâm, nhưng mà thần-thể vẫn tráng-kiện và tinh-thần vẫn tỉ h-hảo lắm.

Đó hành-lý của chàng rất ít, chẳng qua chỉ đem theo có ít món tùy thân cần dùng mà thôi.

Lúc đi qua Java, *Đức-Minh* nghĩ minh hộ hành một thân bước rần hết sức, bèn xuất tiền ra mua một chiếc xe đạp để tùy cảng cho mau, Từ đó mỗi ngày chàng đạp đi được tới 150 cây số. Song khi đi ngang hai nước Ấn-độ và Thổ-nhĩ-kỳ giữa đường đạp quân lâu-la thổ-phỉ chặn lại ẩu lấy. Lần đầu chúng thấy tình-cảnh mà thương không nỡ bóc lột gì hết, Đến lần thứ nhì, gặp bọn cướp ở nước Thổ, chúng lấy quách xe đạp của chàng rồi thì cho đi, may chúng không giết chết, cũng là phước lắm.

Vì vậy mà từ đó về sau, đi xe đạp lại thành ra lội bộ. Rồng rắn nơi ngoài, xông pha đường trường muôn dặm, khi lên non cao, khi lội suối rộng; không kể chi những nỗi sương gió nắng mưa, chỉ kể nội cái lội bộ đường xa như thế, đã chịu bao nhiêu cảnh-tình rất vất vả khó nhọc sao mà nói cho cùng.

Huống chi là lúc đi qua những đám rừng dầu nắt hiểm ở Ấn-độ, thôi thì nhiều lang hổ báo, hay bắt người ta ăn thịt là sự rất thường; thế mà có lần *Đức Minh* luôn 3 đêm ngày, phải leo lên trên một cây cao mà nằm ngủ, được an nhiên vô sự, hình như có lòng trời phù hộ cho người thanh-niên mao-hiểm vậy.

Đức Minh đi tới một tỉnh-thành đại-phương nào, cũng được người ta ở đó hoan-nghênh vô cùng. Cho tới các chánh-phủ cũng sẵn lòng kỷ giấy chứng nhận và giúp cho nhiều lẽ bạc tiền để làm lộ-phí nữa.

Lúc giữa đường, *Đức-Minh* chụp hình, rồi in hình kỷ ra bán cho người ta để lấy tiền ăn đường. Ai thấy cũng vui lòng mua hình giùm cho. Nhờ cuộc bộ-hành nầy mà *Đức-Minh* học thêm được ngôn ngữ tân tự trên 30 nước, và lại góp nhặt được kiến-văn tài-liệu rất nhiều.

Khi tới Genève rồi *Đức minh* liền đi qua kinh thành Basel nước Pháp xuống Lyon rồi qua Đức, qua Anh, sẽ đáp tàu sang Mỹ rồi vòng lên Nhựt bổn mà về nước để cho trọn cuộc thế giới bộ hành *Đức-Minh* dự định cuối năm 1934 thì về tới Trung quốc đặng.

Người thanh niên mao hiểm như *Đức Minh* thật cũng đáng khen lắm thay.

A.P. thuật

Gió thổi bay mất một đứa nhỏ ở Châudoc?

Chiều hôm ngày 17 Septembre ở Châu-đốc có một trận giông mưa rất lớn, nhà lên Thiệu ở làng Tân-thành bị gió quá, nên sập hết mất. Tên con ở bên lót đặt ở ay qua để tiếp với Thiệu chẳng mất nhà ấy lớn.

Ôn phải để đứa con hai tuổi ở chơ mặt mình, và mẹ nó đi cầm cả chưa vì.

Lúc ấy, có một luồng giông lớn quá, thổi tốc bay chiếc xuống cột ở mé sông trước nhà ra tuổi ở cạnh đồng phía sau. Tên Ôn làm xong, chạy vô thì đứa con cũng hay đâu mất. Tri hô lên, xóm con xóm đi kiếm lão lắc, cũng kô ở ra.

Người ta nghi cho đứa nhỏ ấy bị gió thổi bay đi, nhưng vô-lý. Lúc nầy mưa gió tập mưa nước sẵn, nhà ở gần sông, e đứa nhỏ ấy bỏ ra lọt dưới nước rồi vậy.

Nhan-sắc và Quốc-Sự

(Tiếp theo trương nhứt)

— Ô quoi ô chi?

— Tôi cười là vì tôi đích chiêu sao lát nữa đây ông cũng đi coi cập ấy khiêu vũ.

— Mà lát nữa người bạn của mình là anh Dewerlin đây chắc cũng đi, với mình chăng? Mình cũng nên đi coi cập người Nga ấy thế coi cho?... Ấy mà mình tới chưa đây anh Dewerlin.

(Đoạn nầy thuật lại lúc ông đầu phòng bộ Binh ông quan năm cùng Dewerlin đi xe hơi tới bộ ở thăm kia để giao giấy tờ quan hệ, trong lúc bổn bánh cao su dưng cuối trên đường nhựa thì ba ông lớn ấy nói chuyện với nhau).

...Tới bộ sứ thần

— Thưa ngài, mình đi tới trước bấy phút.

— Hay lắm. Vì quan lớn thượng sẽ bảng lòng, bối ngài không ưa chờ đợi lâu lắc. Nè, mà mấy giờ cập khiêu vũ của anh ra mất đó?

— Mười một giờ đúng. Chúng ta đến một mình... đẹp lắm mà!

Xe hơi tới cửa bộ sứ thần, hầm mấy trước tuy tam-cấp.

Ông đầu-phòng nói:

— Người ta chờ mình ở trong, vậy mau tới, vô nói chuyện cho rõ.

Quan năm Argouliès Cantonacq mở cửa bước ra, kế đó Dewerlin và ông chủ phòng (con in masteur) cũng đi xuống. Bước tới theo xe đồng cửa xe lại thì ba ông đã lên khỏi bực tam-cấp rồi.

Cái kẹp giấy tân hình

Bây giờ ông sứ-thần (của một cường quốc thân thiện với Pháp) miệng cười chúm chím và bắt tay ông đầu phòng, nói:

— Tôi rất cảm tạ vì ông có ông sớt sắng đem những giấy tờ của quan Binh bộ thượng thơ cho tôi, Chào quan năm, chào Dewerlin.

« Mấy ông thấy không, tôi có một mình, viên cố-vấn của tôi cũng không có dự vào cuộc hội đi mà thấy được. Xin các ông vững lòng, tôi quyết giữ sự bí mật. Những giấy tờ trao cho tôi thì ba ngày sau tôi gởi ngay về cho chúa tôi xem chúa tôi cũng phải giữ sự bí mật nữa... À, mời ba ông ngồi.

Đoạn hồn vị ngồi quanh cái bàn có cạnh bịt đồng rất đẹp.

Bấy giờ ông đầu-phòng Bre-cox nói:

« Quan Binh-bộ thượng-thơ của chúng tôi có nói với quan-lớn về ba tập hồ sơ chỉ rằng hai cường quốc kia tiếp nhau, thì thứ quí quốc và bổn quốc sẽ có chỗ phiền lo chẳng nhỏ vậy. Mà cũng chưa hết. Quan thượng chúng tôi lại nhờ quan năm Argouliès-Cantonacq đây trình cho quan lớn một hồ sơ rất quan hệ hơn nữa. Nó quan hệ về quân sự, tập nầy viết ra rồi đánh máy lại rồi rằng có « giấy mầu » chứng ở đó.

(Nên biết rằng vì việc ngoại-giao, hễ rồi giấy tờ viết chữ, thì bắt hiếu là giấy mầu? Bởi vì là giấy có chữ viết hay đánh máy, hễ của người Pháp thì dùng giấy mầu xanh thanh lạc, của Hồng-mao thì giấy vàng, còn giấy mầu xanh là của Đức, giấy mầu hồng gạch (*rose brique*) là của Y-pha-nho, v.v.)

Ông sứ-thần nghe nói lấy làm chú ý lắm, quan đầu-phòng đay lại nói:

— Dewerlin, ông cần lòng trao hồ-sơ ấy cho tôi.

— Tôi... tôi... no... xin ngài hứ lỗi, ngài không có cầm theo hồ-sơ đó! Khi nầy, sau khi tôi gặp quan thượng, tôi gởi sao cho ngài rồi kẹp đa đựng giấy tờ ấy kia mà!

(Còn tiếp) T. V.

BỞI NGƯỜI CÓ BỊNH ĐAU MẮT

NÊN DÙNG

« NHÃN DƯỢC THỦY »

thuốc nước để trị các chứng bịnh đau mắt

của nhà thuốc

THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG

CHOLON

Chính thật là một phương thuốc của ông Y-sĩ Diệc-Hoài-Đường bào chế

DẦU THIÊN-HÒA

thượng hạng dầu bổ chẳng

Hay của nhà lắm

thuốc

THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG

CHOLON

Hãy hút thuốc điếu

PHALÈNE

Hiệu con « BƯỚM »

Để cứu nạn kinh-tế.

Mùi thơm, thiệt ngon mà giá chỉ có 0$05. Chẳng còn thuốc nào rẻ hơn nữa.

COTAB DISTRIBUTEUR

CASINO

HÁT BÓNG NÓI RA TIẾNG

Từ hôm thứ sáu 15 Septembre tới thứ năm 21 9 1933

RAQUEL MELLER

DIỄN TUỒNG

VIOLETTES IMPÉRIALES

GIÁ HỘI SỐNG

Matinée : 3 suất rẻ

Đến ơn cứu mạng

CÔNG NGHỆ NƯỚC NHÀ ĐƯỢC PHÁT TRIỂN

ÍT TIỀN CÓ THỂ ĐEO ĐƯỢC « HỘT XOÀN »

Cũng, [illegible] không mòn) chiệu không thua gì xoàn Ấn-tây. « XOÀN MỚI » [illegible] dạng kiến, nhỏ đét, rửa xa bóng dầu, mà vẫn vẫn, cũng không chết nước, lỗ nâu, như là dụng lâu mấy [illegible] tốt tự nhiên. Báo kiết nếu không đúng sự thật, bổn [illegible] sẽ thối y số tiền mua. M BA QUAN [illegible] nghệ mới hột xoàn, [illegible] giới cầm thạch, được nhiều thân chủ hoan nghênh. Đồng bào có dịp ghé xem mấy mẫu và quan sát cách làm công phu của [illegible] công nghệ chuyên môn.

Tailleur de pierres précieuses

JOAILLERIE MODERNE

BA QUAN

N° 55, Rue Vieille Vinh

Cho cố (ngang lồng khu lớn)

Tân Định (Saigon)

Lâm [illegible]

EDEN

HÁT BÓNG NÓI RA TIẾNG

Từ hôm thứ sáu 20 Septembre tới thứ bảy 26 Septembre 1933

Sur la piste du cotonable

AVEC

CAESAR [illegible] RARIF

CLIEN-LOUP

GIÁ HỘI SỐNG

Eu matinée et soir le si [illegible]

Khỏi tiền phụ trội cho thêm

INSTITUTION NGUYỄN-TRỌNG-HY

GIA ĐÌNH TÉLÉPHONE N° 15

Học-sanh của bổn-trường đậu Diplôme năm 1933

Đậu bai-viết : 12 trò ; đậu trọn : 10 trò.

Kể từ 1er Octobre có mở lớp dạy học-sanh thi Tú-tài tây.

Dạy trong một năm thì qua 1934 học-sanh thi bằng-cấp tứ-tài tây đặng.

Học sanh chưa có Diplôme hay Brevet học lớp tứ-tài tây cũng đặng.

Muốn học phải gởi thư trước ngày 1er Octobre.

Vắn tắt...

Hội-đồng Quản-hạt nhóm phiên công-khai năm 19 3, quan Tổng-đốc Krautheimer có bài diễn-văn khai mạc.

Bài diễn-văn nầy chỉ nói trong bốn mươi phút, cốt là đọc xong. Nếu ai có đi nghe mà đọc, hoặc đã thấy đăng trên các báo tây thì đến phải khám-phục vậy.

∴

Khám-phục không phải ở chỗ đọc diễn văn, mà lối cái ý-tứ của bài diễn-văn. Vì ở xứ nầy, xưa nay mới có một ông Thống-đốc đọc một bài diễn-văn vừa ngắn, vừa [illegible] tỏ sự thiệt ra.

Sự thiệt là rằng hơn bốn tỉ khoản nói về nhà nước, nó cho vay..... Toàn viên Quản-hạt [illegible] hay hoan-nghênh, làm lấp tiếng, ngoài ra [illegible] một chấp.

∴

Còn một thiệt đáng biết hơn nữa, là thuế không [illegible] tăng mà lại có sụt, dầu cho kinh-tế [illegible] hoảng, công nhơn thiếu việc [illegible]. Muốn bổ đắp công nhơn, ngài chỉ [illegible] phương-pháp tiết kiệm mà thôi.

Không ai thấy, vì nếu thông lên, thì Hội-đồng vân-hạt bao giờ lại nghe cho. Coi như vậy thì [illegible] công-nhơn rồi, khoản xuất tốt đẹp, mà khoản thâu, Hội-đồng Quản-hạt định không rõ tới. Vậy là để biết rằng lúc khó nghèo nầy, Hội-đồng Quản-hạt [illegible] chính lòng trên « để cho dưới đó.

∴

Mấy bữa, độc-giả thấy báo nầy có đăng bài [illegible] « vấn-tế nhà đèn », có nhiều người mấy bữa [illegible] chưa đủ nói thông hết những « ngôn khổ để » của bằng.

Ngày 8 « ông » đi thăm tôi — nếu bằng ông [illegible] xưng — nên tôi nhà gặp lúc nhứt ngũ, hay vắng mặt (cho không ở không có [illegible] đó!) thì ông để cho « vế nặng » cho rồi. Vế bữa sau gặp anh của nhà đến tôi, liệu liệu.

Mà nhiều có nhiều *ông* như vậy, chớ phải mỗi ông sao!

∴

Ở Chuốc, [illegible] Tânthạnh là thuộc quận Hồng-ngự. Tuần đi bắt rắn bổ bị nó mổ chết !!!

Người Thiên thất-nghiệp, đi bắt rắn để bán hoa hồng rồi đâm cái đuôi con rắn ngoài đầu ra ngách mỗ. Tuần lấy ốc thoa, nhưng vô-hiệu. Về nhà thì chiều. Tội-nghiệp !

∴

Xin khảo chơi độc-giả nhớ rằng : Ông quan y Trần-ngọc-Ẩn, ngụ đường nhiều tỉnh, làm việc nhà nước có hơn 25 năm nay có cái quảng nhà thương tỉnh phong tỉnh Saigon, bịnh tỉnh hoan-nghênh.

Bởi Chợ ở Saigon, ông đã có mở phòng coi-bịnh tại nhà, chuyên trị *bịnh phong tinh đàn bà và bịnh con nít* danh gần hơn 10 năm.

Nay [illegible] hơn 8 tạ. Travinh, ngày 1er Septembre ông đã *mở phòng coi mạch tại* [illegible] tiệm cầm đồ.

Ông chuyên trị bịnh phong tình bịnh đàn bà bịnh con nít.

Ông coi kỹ cao, chữa bịnh cần mẫn, lại đem rẻ.

SAVON VIỆT-NAM tốt hơn hết

Tin thêm về vụ ông Lê-văn-Bảy bị bắt

Trong số báo ra ngày 20 Septembre 1933 chúng tôi có đăng cái tin vắn tắt nói ông Lê-v-Bảy, giáo sư trong đạo Cao Đài bị bắt tại Nam vang và đã điệu về tòa án Tây-ninh. Tin ấy chúng tôi do theo một bạn đồng-nghiệp ở Saigon mà đăng ra và chính chúng tôi cũng đã nói rõ như vậy.

Nay chúng tôi hay tin thêm rằng ông Lê-v-Bảy đã được tha ra rồi.

Cứ theo tin của mấy bạn đồng-nghiệp ấy thì số đã giáo sư Lê-văn-Bảy đương ở Namvang mà bị điệu về tòa án Tâyninh là vì ông Lê-v-Bảy bị ông Lê bá Trang kiện gì Tả tích về tội lạm dụng tín cậy, mà nguyên do như vầy: Nguyên trước ngày nhóm bộ *Vạn Linh* tại Tâyninh xử đoán ông Lê-văn-Trung thì ông Lê-v-Bảy có đều làm bộ thân thiện với ông Trang ông Trang tưởng rằng ông Bảy là người [illegible] thật, đó ông làm thơ, ký giao giấy tờ quan-hệ về vụ xử rồi Lê-văn-Trung cho ông giữ, vì thường thường tờ ký tỉ giữ giấy tờ sổ sách.

Nào hay đâu ông Lê-v-Bảy sau khi ẩn được giấy tờ quan hệ liền ở ông Trang đem về giao cho Lê-văn-Trung cốt để cho ông Trang bỏ tay không làm việc gì được.

Nay tòa án Tâyninh đòi Lê-văn-Bảy về thì ông cởi hiện nay không giữ những giấy tờ ấy, mà lại ở tại nhà ông Lê-văn-Trung, quan bắt trầm Tâyninh có đến xét nhà ông Lê-văn-Trung thấy quả nhiên trong một cái tủ có những giấy tờ ấy. Nhơ đó mà ông Lê-v-Bảy được xảy.

Vô cái tin Lê và «Bảy bị bắt đây, một số báo *Công-Luận* trước có đăng và nói rằng « *Bổn báo thông tin cho hay rằng Lê-văn-Bảy.....* » rồi trong số *Công-Luận* ngày 20 9 33 chúng tôi lại đọc mấy hàng như vầy : « *Hôm trước bổn-báo do theo tin một tờ báo langsa ở Saigon mà đăng sai rằng ông giáo sư Lê-văn-Bảy bị bắt về tội trường gạt...* » Bổn đồng nghiệp sao hàm hồ dữ vậy? Đương có muốn nói gì thì nói cho ! Nếu do bắt trật sai thì nói do báo langsa, sao lại nói tin của thông-tấn, rồi lại nói trở lại do một tờ báo langsa ?

∴

Số đi đòi Lê-bá-Trang kiện M Lê-văn-Bảy là vì muốn đòi những giấy tờ quan hệ trần đây, mà trong những giấy tờ ấy có những bằng tín của ông Lê-văn-Trung ký tên nhận bạc của đạo hữu để phỉnh bán đất và nhiều bằng cớ ẩn hồi về những việc bất minh của ông Lê-văn Trung, chỉ có vậy thôi.

Vân tắt...

Cuộc diễn thuyết hồi hôm ở Hội khuyến học

Về cái cười

— Ông Diệp văn Kỳ nữa ?

— Tôi đồng mà không biết sao! Hễ nhắc đến « làm ăn » được thì ông lẻo bẻnh tôi đó luôn.

Bỏ là hai vị độc-giả nói chuyện với nhau khi hay tin ông Diệp-văn-Kỳ đăng đàn diễn thuyết.

Ông Kỳ diễn về cái cười là cái tế nhỏ đến lớn ai cũng chẩu biết nó là cái quá gì rồi.

Người ta vui tất phải cười, người ta buồn tất phải khóc, đó là cái rõng lẽ tự nhiên, cũng gì Diệp-quản phải nói kẻ người ta chẳng đồng thì không cười được. Nương có ai các cô hỏi Diệp-quản *buồn cười* mà nghĩa nó mới thế nào ! Diệp-quản cắt nghĩa tiếng cười rồi mới nói cái tế lợi của nó. Nào là cái cười của Roosevelt của Beaumarchais có thể làm sửa đổi chánh-trị phong tục song ông lại quên mất không nói luôn cái cười nghiêng ngửa nghiêng thành của một tiểu lang chơi cũng có thể làm cho tán gia bại sản của mấy bàng công tử bột.

Diệp quản hôm nay cũng như lần trước nghĩa là ông đãi thính giả một món quà mà ai cũng có dự ký là cái cười. Diệp-quản có cái cười cũng có khi dẫn con người xuống chín suối, tức như người ta phạm nhằm cô chị đó ở bên Tàu, hay ở bơi chi đó ở Ấn. Hễ phạm nhằm thì thứ trên đây thì người ta chỉ cười một hơi mà chết.

Nước ta không có hai vật lợi lại đó, nhưng Diệp-quản có lẽ vì sợ chọc thính giả cười quá mà chết rồi như phạm nhằm hai vị thuốc kia xấu đáng kết luận cho rồi.

Cái kết-luận của ông có hơi lạt đã một chút. Ông mình giụm cho anh em học-sanh đi học trở về nước. Ông mình nói ta phân sân anh em đi học về đây không làm cái quái gì cho nên chuyện. Ông nói như thế thì hoàn cho họ làm Trong số học sanh đi học trở về có người vẫn có lòng muốn giúp ích cho đồng bào lắm, nhưng vì ngăn ngại mà họ chưa bước lên diễn đàn thôi. Ông Kỳ xin với thánh-giả hãy hoan-nghênh những anh em nầy cũng như hoan nghênh (!) ông vậy. Thánh giả hỏi nhau : Nếu không ra trò trống gì cũng biểu người ta hoan-nghênh nữa sao ?

Y M.

Professeur Licencié ès-sciences d'Enseignement Donnerait

A PRIX MODÉRÉ

des leçons particulières de Mathématiques de Physique et de Chimie

aux candidats aux :

Brevet élémentaires

Diplôme de fin d'études complémentaires

Brevet Supérieur

Baccalauréats local et métropolitain

ON PRENDRAIT AUSSI QUELQUES PENSIONNAIRES

Pour toute renseignement s'adresser au :

Professeur LÊ-QUANG-NGHIA

177, Rue Frères Louis

SAIGON

Chơn mày mộc trước chơn mày cụt hơn râu

Vì như thuốc LÁP CHỈ PHÁT LÃNH HOÀN của tôi, tuy mới ra đời song thuốc thì nghiệm đã lâu năm rồi, thuốc toàn nội-hoá, kiểu cách hàn thời, coi rất vẻ vang, rất nên thân hiệu.

Bịnh mới phát nóng lạnh, uống 1 hộp thì hết. Bịnh rất muốn chận cữ, uống trước hai giờ đồng hồ thì hết dứt tuyệt, không bao giờ trở lại. Không nóng, không lũng bằng lề tai. Bất luận rét ban, rét chiều, rét rừng, rét [illegible], rét yếu máu coi không [illegible] mà sanh ra rét thấy đều [illegible] dặng.

Kẻ đăng báo [illegible] nghiệm.

Nhơ ơn... 0$18

Các nhà đại-lý thuốc Annam, và tiệm thuốc bắc khắp nơi đều có bán.

Lương-y tiếng-đồn chế-tạo

VÕ VĂN-VÂN (*Thudaumot*)

CASINO CHOLON

Đổi chủ mới !! *Xin đến xem !!*

Hãy sửa lại rộng rãi, sạch sẽ, mát mẻ

HÁT BÓNG NÓI

Chương trình đêm thứ ba 19 thứ tư 20 và thứ năm 21 Septembre 1933

1° Thời sự hoàn-cầu có tiếng nghe thấy nhiều sự lạ.

2° *Chớp tuồng :* Đảng cũng Bouboule do hề *Georges Milton* thủ bổn cười nón ruột.

XIN LƯU Ý : Kỳ tới chớp nổi tuồng nói : Vì Xã hội (*An nom de la loi*)

Indochine Films & Cinémas

TIỂU-THUYẾT của BỈ-ÔNG-HÀ-NAM N° 29

TIỂU THUYẾT

TÔI VỀ AI?

Tác-giả PHÙ-ĐỨC

— Em ơi. Số là em không rõ anh biết anh hai day vô cho anh thế nào cũng giấu một vạ, miếng hay, anh làm bộ đâm để xem coi anh lấy miếng gì mà đỡ con gấp rút. Anh thấy được rồi, thế là anh học thêm được một miếng lợi hại đó.

— Thôi, thôi, anh đừng nói gì nữa cả, em chẳng nghe đâu. Rô-be Bạc mẫn cười nắm tay kéo Tuyết Sơn ngã vào lòng em hôn nơi má đào mà rằng : « Em ơi. Thôi chuyện đã rồi, miếng là lời là còn sống, [illegible] em đã nhiều lần rồi. Nếu anh trở lên cười em thì anh làm cho anh hai vui lòng lắm, anh không con coi anh như người thù đâu.

Rô-be Bạc mỉm cười. Tuyết-Sơn nói : « Thiệt chớ, anh không tin lời em nói đó sao ?» Anh hai Long ma buoc anh đánh kiếm với anh quyết mở mất một con là vì anh trách anh sao có công em [illegible] anh ma có tình với nhau. Anh nghĩ chắc anh sẽ bắc tình em nên mới [illegible] anh. Anh thấy xét lại, anh bắc nghĩ cũng phải, rồi vì thương em bị anh ứa gạt nên định giết anh trước cho xong khỏi sơ sau nầy không có ai trả thù. Bỏ nếu anh trở về Cholon rồi tới lên xin cưới em đó lẽ, làm vẻ vang cha mẹ em ở chốn cửa tuyền thì lão anh hai chẳng sự mừng, đâu có coi anh là người thù nữa. » Rô be Bạc trẻ mỏi mà rằng « Tôi xin nói ngay rằng, hai Long là người không tốt . »

Sao anh dám nói như vậy ? — Ghen cha mới có sự chẳng ăn nằm.

Tuyết khóc mà rằng : « Em xin thứa cho anh hai em Không-không, em dám nói anh hai không phải là người thứ tới cùng là it có anh người nào thứ em hết lòng như anh. »

— Ah ... vì tình đó mà

Tuyết nghe Rô be Bạc nói thì tránh khóc rồng mà nói rằng : nói thôi, anh đừng cuchọc em tức giận đau đớn trong. Anh thấy nghe nầy.

Ở chẳng giả nói thẳm một trái nói đêm ngày gần nhau thế nầy, trai gái được tâm lòng đã, đối với em nói mực em gắt không một tay người như vậy không đang đau kinh hay sao. Em xiết thật ra, em biết ý cha em lòng đã tánh tình của anh huồn em trao thân gởi phận ảnh, nhưng mà ảnh dầu yêu đến thế nào cũng quyết giữ cho trọn nghĩa anh em. Thôi anh đừng có nghĩ quấy cho anh rau ma em nghe đau lòng hiu không được.

Rô-be-Bạc run vai mà rằng : « Ôi thôi, to chẳng cái ma làm chi, [illegible] vô nhà tom gọp áo quần sắp vào hoa lý sau đi nói đêm nay, sớm chút tao mừng chui nầy.

Tuyết-Sơn lắt đầu thở ra mà rằng : « Em không dám cầm anh nhưng mà anh ôi, anh sắp xa em, anh có biết tấm lòng em đau đớn đến thế nào chăng ? »

— Anh đây cũng vậy, nhưng em hãy an lòng anh về nhà trong ít ngày sẽ trở lên. Anh lứa đi em sẽ có thân sinh anh và bà hàng năm bảy người, như thế em vui lòng chăng ?

— Được như lời anh nói qui lắm.

Vào nhà Tuyết-Sơn phụ với Rô-be-Bạc xếp áo quần vào hoa-ly chẳng mấy phút là xong Rô-be-Bạc nói : « Thôi em ở lại anh đi nghe ».

— Xin anh cho em đi theo đưa anh sai đoạn đường.

Không không, em có muốn đưa anh thì xuống đến chơn núi là tốt rồi, đưa xa làm chi. [illegible] khuya gió trăng thân gió [illegible] tiện. Em hãy biết, đưa nhau xuống đến đâu chẳng [illegible] gì, càng đưa xa, lúc phân tay càng thêm đau đớn bấy nhiêu.

Ra giữa sân trước nhà, Rô-be Bạc nhớ đến cây kiếm gắm lướt đó ở đất dinh lấy cầm tay phòng khi gặp thú dữ bên đi lại nhỡ Rô-be-Bạc không ngờ trong lúc nóng gặp thú dữ bên đi lại nhỡ Rô-be-Bạc không ngờ trong lúc nóng gặp thú dữ bên đi lại nhỡ Long sức mạnh đường nầy, phải chi không nhờ Tuyết-Sơn lay khóc xin dung mang cho ta thì cái ngực của tôi bị lưỡi kiếm nầy xuyên vào đến đâu nữa. Ôi thôi, ta có sống sau cầm tay giữ mình con lay hơn. » Tuyết Sơn chỉ cây kiếm mà nói với Rô-be-Bạc rằng : « Thầy cây kiếm anh nầy nhờ em luôn đừng có hao tính đêm nay không có em thì anh không con sống ».

(CÒN NỮA)

SAVON VIỆT-NAM tốt hơn hết

Imp. Thanh Mâu 5 - 7 rue de [illegible]

Le Gérant : Nguyễn-văn-Sâm